

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

*2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	5
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	6
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	7
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	8
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები.....	9-66

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯიას“ ხელმძღვანელობას და პარტნიორებს

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯიას“ და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლის სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპების მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებს და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ჯგუფისგან დამოუკიდებელი „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად და აგრეთვე იმ ეთიკური მოთხოვნების მიხედვით, რომლებიც ეხება ცალკე გამოყოფილი ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს საქართველოში, და შესრულებული გვაქვს ამ მოთხოვნებით და IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა

ყურადღება გავამახვილეთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მე-2 შენიშვნაზე, რომელშიც მითითებულია, რომ 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ჯგუფმა გასწია 91,130 ათასი ლარის ოდენობით წმინდა ზარალი და იმავე თარიღის მდგომარეობით, ჯგუფის მიმდინარე ვალდებულებები მის მიმდინარე აქტივებს 574,935 ათასი ლარით აჭარბებს. ეს მოვლენები ან პირობები მიაწინებებს არსებით განუსაზღვრელობაზე, რამაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვი გამოიწვიოს იმასთან დაკავშირებით, აქვს თუ არა ჯგუფს უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აბზაცი – გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

გვინდა ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების 23-ე შენიშვნაზე, რომელიც ეხება დაკავშირებულ მხარეებთან ჯგუფის გარიგებების მნიშვნელოვან კონცენტრაციას. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს ჯგუფის 2019 წლის ანგარიშში ასახულ ინფორმაციას, გარდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. ჯგუფის 2019 წლის წლიური ანგარიშში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და მასთან დაკავშირებით ჩვენ არ გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ ზემოაღნიშნული სხვა ინფორმაცია, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა ჯგუფს უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით, აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტის შესაბამის შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.

- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე აღრიცხვის გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებაზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი გაურკვევლობა, რაც შეიძლება სერიოზული ექვის საფუძველი გახდეს იმასთან მიმართებაში, შეძლებს თუ არა ჯგუფი ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენას. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება საბაზისო გარიგებებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.
- ▶ მოვიპოვეთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის ფარგლებში არსებული საწარმოებისა თუ ბიზნეს-ოპერაციების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, რათა გამოვთქვათ მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხს ვაგებთ ჯგუფის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და მის შედეგებზე. ჩვენ უშუალოდ ვართ პასუხისმგებელი აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის აუდიტის პროცესში გამოვლენილ შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2020 წლის 1 ივლისი

**Building a better
working world**

- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე აღრიცხვის გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებაზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი გაურკვევლობა, რაც შეიძლება სერიოზული ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან მიმართებაში, შეძლებს თუ არა ჯგუფი ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენას. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება საბაზისო გარიგებებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.
- ▶ მოვიპოვეთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის ფარგლებში არსებული საწარმოებისა თუ ბიზნეს-ოპერაციების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, რათა გამოვთქვათ მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხს ვაგებთ ჯგუფის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და მის შედეგებზე. ჩვენ უშუალოდ ვართ პასუხისმგებელი აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის აუდიტის პროცესში გამოვლენილ შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2020 წლის 1 ივლისი

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

	შენიშვნები	2019	2018 გადაანგარიშებული*
შემოსავალი	6	1,794,804	1,546,202
ბუნებრივი აირის თვითღირებულება		(965,675)	(758,576)
ნავთობპროდუქტების თვითღირებულება		(543,415)	(529,712)
სხვა გაყიდული საქონლის თვითღირებულება		(13,830)	(12,416)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(71,496)	(68,106)
ცვეთა	28	(45,044)	(31,247)
ბუნებრივი აირის ტრანსპორტირების ღირებულება		(54,600)	(44,337)
ნავთობპროდუქტების ტრანსპორტირება		(6,875)	(7,417)
სარეკლამო ხარჯები		(4,577)	(3,128)
(შექმნილი)/გაუქმებული ანარიცხები, წმინდა	8	(993)	986
სხვა საოპერაციო ხარჯები	7	(67,307)	(83,639)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება		20,992	8,610
საკუროს სხვაობიდან მიღებული წმინდა ზარალი		(49,976)	(14,354)
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერასთან დაკავშირებული ზარალი		(23)	(23)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი		579	966
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	17	(62,702)	(47,247)
ზარალი გადასახადით დაბეგვრამდე		(91,130)	(52,048)
მოგების გადასახადის ხარჯი		–	–
წლის ზარალი		(91,130)	(52,048)
სხვა სრული შემოსავალი		–	–
წლის მთლიანი სრული ზარალი		(91,130)	(52,048)

* იხილეთ მე-4 შენიშვნა.

ხელმოწერილი და გამოსაცემად ნებადართულია 2020 წლის 30 ივნისს შემდეგი პირების მიერ:

მაჰირ მამედოვი
გენერალური დირექტორი

გიორგი ჯაფარიძე
აღმასრულებელი დირექტორი

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

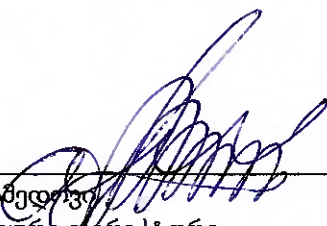
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

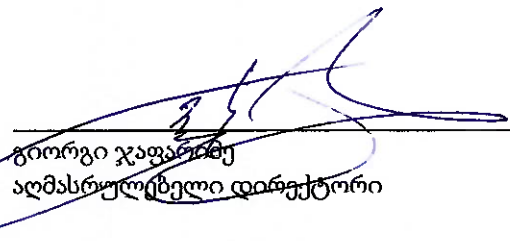
(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

	შენიშვნები	2019	2018 გადაანგარიშებული*
შემოსავალი	6	1,794,804	1,546,202
ბუნებრივი აირის თვითღირებულება		(965,675)	(758,576)
ნავთობპროდუქტების თვითღირებულება		(543,415)	(529,712)
სხვა გაყიდული საქონლის თვითღირებულება		(13,830)	(12,416)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი ცვეთა	28	(71,496)	(68,106)
ბუნებრივი აირის ტრანსპორტირების ღირებულება		(45,044)	(31,247)
ნავთობპროდუქტების ტრანსპორტირება		(54,600)	(44,337)
სარეკლამო ხარჯები		(6,875)	(7,417)
(შექმნილი)/გაუქმებული ანარიცხები, წმინდა	8	(4,577)	(3,128)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	7	(993)	986
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება		(67,307)	(83,639)
საკუთრო სხვაობიდან მიღებული წმინდა ზარალი		20,992	8,610
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერასთან დაკავშირებული ზარალი		(49,976)	(14,354)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი		(23)	(23)
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები		579	966
ზარალი გადასახადით დაზღვევამდე	17	(62,702)	(47,247)
მოგების გადასახადის ხარჯი		(91,130)	(52,048)
წლის ზარალი		-	-
სხვა სრული შემოსავალი		(91,130)	(52,048)
წლის მთლიანი სრული ზარალი		(91,130)	(52,048)

* იხილეთ მე-4 შენიშვნა.

ხელმოწერილი და გამოსაცემად ნებადართულია 2020 წლის 30 ივნისს შემდეგი პირების მიერ:

 მაჰირ მაშეღოვი
 გენერალურ დირექტორი

 გიორგი ჯაფარიძე
 აღმასრულებელი დირექტორი

9-66 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

		2019	2018 გადაანგარიშებული*
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	9	879,222	807,654
აქტივების გამოყენების უფლება	4	29,286	34,328
საინვესტიციო ქონება	26	18,046	18,046
არამატერიალური აქტივები		2,374	2,467
სხვა გრძელვადიანი აქტივები	14	3,263	3,039
სულ გრძელვადიანი აქტივები		932,191	865,534
მიმდინარე აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	12	46,950	45,063
საგადასახადო აქტივები, წმინდა		547	530
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	13	284,478	293,157
სხვა მიმდინარე აქტივები	14	7,919	9,464
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	15	12,304	5,802
სულ მიმდინარე აქტივები		352,198	354,016
სულ აქტივები		1,284,389	1,219,550
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	16	409,291	409,291
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	16	144,943	144,943
აკუმულირებული ზარალი		(651,739)	(560,609)
სულ კაპიტალი		(97,505)	(6,375)
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
პროცენტები სესხები	17	370,348	276,615
ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი ვალდებულება	17	30,072	17,058
საიჯარო ვალდებულება	10	18,670	23,448
სახელმწიფო გრანტები	18	35,671	5,400
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		454,761	322,521
მიმდინარე ვალდებულებები			
პროცენტები სესხები	17	365,047	354,126
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	20	520,146	475,320
საიჯარო ვალდებულება	10	11,942	10,880
წმინდა საგადასახადო დავალიანება	19	22,922	58,490
სახელმწიფო გრანტები	18	2,030	–
სახელშეკრულებო ვალდებულებები		5,046	4,588
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		927,133	903,404
სულ ვალდებულებები		1,381,894	1,225,925
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		1,284,389	1,219,550

* იხილეთ მე-4 შენიშვნა.

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

	საწესდებო კაპიტალი (მე-16 შენიშვნა)	დამატებით შეტანილი კაპიტალი	აკუმულირებული ზარალი	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	409,291	144,943	(508,561)	45,673
წლის მთლიანი სრული ზარალი	–	–	(52,048)	(52,048)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	409,291	144,943	(560,609)	(6,375)
წლის მთლიანი სრული ზარალი	–	–	(91,130)	(91,130)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	409,291	144,943	(651,739)	(97,505)

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

	შენიშვნები	2019	2018
საოპერაციო საქმიანობა			
ზარალი გადასახადით დაბეგვრამდე		(91,130)	(52,048)
არაფულადი კორექტივები დაბეგვრამდე ზარალის წმინდა ფულადი ნაკადებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით			
ცვეთა	28	45,044	31,247
შემოსავალი სახელმწიფო გრანტიდან		(837)	(189)
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერასთან დაკავშირებული ზარალი		23	23
შექმნილი/(გაუქმებული) ანარიცხები, წმინდა	8	993	(986)
ნავთობპროდუქტების ჩამოწერა	7	2,774	1,338
სათადარიგო ნაწილების ჩამოწერა	7	185	858
საინვესტიციო და ფინანსურ საქმიანობაში საკუროსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა/(ზარალი)		31,182	14,904
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	17	62,702	47,247
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი		(579)	(966)
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებებამდე		50,357	41,428
საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებები			
ცვლილება სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში		(4,846)	(2,604)
ცვლილება სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებაში		7,884	16,820
ცვლილება სხვა აქტივებში		(310)	1,693
წმინდა ცვლილება საგადასახადო აქტივებში		(17)	7
წმინდა ცვლილება საგადასახადო ვალდებულებებში		(35,568)	(3,204)
ცვლილება სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებაში		74,467	4,393
სახელშეკრულებო ვალდებულებების ცვლილება		458	(10,782)
		92,425	47,751
გადახდილი მოგების გადასახადი		–	–
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		92,425	47,751
საინვესტიციო საქმიანობა			
ძირითად საშუალებებში გადახდილი თანხები		(99,354)	(120,533)
აქტივების გაყიდვიდან შემოსავალი		6,614	2,527
გაცემულ სესხებზე მიღებული შემოსავალი		1,639	1,246
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(91,101)	(116,760)
ფინანსური საქმიანობა			
აღებული სესხები და თამასუქები		502,839	726,102
სესხების დაფარვა		(444,962)	(631,012)
საიჯარო ვალდებულების დაფარვა	10	(8,845)	–
გადახდილი პროცენტი		(42,418)	(28,789)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		6,614	66,301
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)		7,938	(2,708)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვრის მდგომარეობით	15	5,802	10,545
წმინდა საკუროსო სხვაობა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(1,436)	(2,035)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	15	12,304	5,802

მნიშვნელოვანი არაფულადი ოპერაციები განხილულია 25-ე შენიშვნაში.

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისთვის

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

1. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“ (შემდგომში „კომპანია“) არის შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, რომელიც დაარსებულია და მოქმედებს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანია არის საქართველოში დაფუძნებული და მოქმედი კომპანიების ჯგუფის (შემდგომში „ჯგუფი“) ჰოლდინგური კომპანია. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, 300 არაგველის ქ. #24.

ჯგუფს აკონტროლებს აზერბაიჯანის რესპუბლიკის სახელმწიფო ნავთობის კომპანია (შემდგომში „მშობელი კომპანია“), რომელსაც კომპანიის საწესდებო კაპიტალის 75.505% ეკუთვნის. ჯგუფის არასაკონტროლო პაკეტს ფლობენ „Intersun Holding FZCO“ (8.165%) და „EVENTUS GENERAL TRADING FZE“ (16.33%). ჯგუფის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა აზერბაიჯანის რესპუბლიკის მთავრობა.

ჯგუფის ძირითადი საქმიანობაა ნავთობპროდუქტების იმპორტი და გადაყიდვა საცალო და საბითუმო კლიენტებზე ბენზინგასამართი სადგურებისა და ნავთობბაზის მეშვეობით და ასევე ბუნებრივი აირის იმპორტი და გაზგამანაწილებელი ქსელის მეშვეობით განაწილება იურიდიულ და ფიზიკურ პირებზე საქართველოს რეგიონებში. ინფორმაცია ჯგუფის სტრუქტურის შესახებ მოცემულია 3.2 შენიშვნაში. ინფორმაცია ჯგუფის სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან ურთიერთობის შესახებ წარმოდგენილია 23-ე შენიშვნაში.

ეს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ჯერ არ დამტკიცებულა პარტნიორების მიერ პარტნიორთა საერთო კრებაზე. პარტნიორთა კრების ჩატარება იგეგმება მომდევნო წელს. პარტნიორებს უფლება აქვთ შეიტანონ ცვლილებები კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში მისი გამოშვების შემდეგ.

2. ფუნქციონირებადი საწარმო

ჯგუფმა 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში გასწია წმინდა ზარალი 91,130 ლარის ოდენობით და ამ თარიღის მდგომარეობით ჯგუფს ჰქონდა ნეგატიური წმინდა აქტივები 97,505 ლარის ოდენობით, ხოლო მისმა მიმდინარე ვალდებულებებმა მის მიმდინარე აქტივებს 574,935 ლარით (2018 წ.: 538,508 ლარი) გადააჭარბა. ეს გარემოებები მიაწინებს არსებით განუსაზღვრელობაზე, რამაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვი გამოიწვიოს იმასთან დაკავშირებით, აქვს თუ არა ჯგუფს უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ.

ჯგუფი თავისი საწარმოო სიმძლავრის გაზრდის პროცესშია და ამის გამო მნიშვნელოვან კაპიტალურ და საოპერაციო დანახარჯებს განიცდის. 2008 წელს გაზგამანაწილებელი ქსელის შესყიდვის შემდეგ (22-ე შენიშვნა) ჯგუფმა კაპიტალური დაბანდების მნიშვნელოვანი ვალდებულებები აიღო, რისი მიზანიც გამანაწილებელი ქსელების გაფართოება და ქსელთან ახალი აბონენტების მიერთება იყო.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

2. ფუნქციონირებადი საწარმო (გაგრძელება)

თავისი კაპიტალის და საოპერაციო საჭიროებები ჯგუფმა დააფინანსა მფლობელთა დახმარებით კაპიტალისა და სესხების ფორმით, ასევე მშობელი კომპანიისა და საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისგან მიღებული მომწოდებლის კრედიტით და ადგილობრივი ბანკებისგან აღებული მომცრო სესხებით.

როგორც 22-ე შენიშვნაშია აღნიშნული, 2014 წლის 8 დეკემბერს ჯგუფმა და საქართველოს მთავრობამ შეიტანეს ცვლილება 2008 წლის 26 დეკემბრით დათარიღებულ თავდაპირველ ნასყიდობის ხელშეკრულებაში. ამ ცვლილების თანახმად, ინვესტიციის აღებული ვალდებულების ოდენობა 40,000,000 აშშ დოლარიდან (103,688 ლარი – ლარის მიმართ აშშ დოლარის 2017 წლის 31 დეკემბრის გაცვლითი კურსის მიხედვით) 250,000,000 აშშ დოლარამდე (648,050 ლარი) გაიზარდა. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფმა შეასრულა თავის ვალდებულება (22-ე შენიშვნა) – დააბანდა 250,000,000 აშშ დოლარზე მეტი, შეიძინა 250,000-ზე მეტი პოტენციური აბონენტი.

ჯგუფმა დაფინანსების დიდი ნაწილი მოიპოვა მშობელი კომპანიისგან მომწოდებლის კრედიტის სახით, რომელიც მიმართა კაპიტალური დანახარჯების დასაფინანსებლად. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ პარტნიორებს აქვთ სურვილი და შესწევთ უნარი, გააგრძელონ ჯგუფის მხარდაჭერა, რაც გამოიხატება მფლობელის ბოლოდროინდელი ქმედებებით და ასევე ჯგუფის ხელმძღვანელობასთან გამართული შეხვედრებით და მოლაპარაკებებით.

ხელმძღვანელობის შეფასებით, ჯგუფს დასჭირდება დაახლოებით 356,400 ლარის ოდენობით დამატებითი დაფინანსება 2020 წლის 1 იანვრიდან 2021 წლის 31 მაისამდე. ეს დანაკლისი არ მოიცავს მშობელი კომპანიის მიმართ არსებული კრედიტორული დავალიანების შემდგომ შემცირებას. ჯგუფი დარწმუნებულია, რომ მშობელი კომპანია თანახმა იქნება უახლოეს მომავალში სასაქონლო კრედიტის არსებულ დონეზე შენარჩუნებაზე. აღნიშნული შეფასება იმ დაშვებასაც შეიცავს, რომ 2020 წლის 31 მაისამდე მიმდინარე ყველა სესხი დაიფარება, რადგან არ არსებობს საკრედიტო ვალდებულებები. დღეისათვის ყველა ოპერაცია ეყრდნობა იმ დაშვებას, რომ საქმიანობა გაგრძელდება. ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვებასთან დაკავშირებული ყოველგვარი განცხადება ეყრდნობა არსებულ მოლოდინებსა და პროგნოზებს. ხელმძღვანელობის კონტროლს არ ექვემდებარება ბევრი რისკი და გაურკვეველობა, რის გამოც რეალური შედეგები შეიძლება მოსალოდნელისგან განსხვავდებოდეს. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ჯგუფი მომავალშიც დარჩება ფუნქციონირებად საწარმოდ და მოახდენს თავისი აქტივების რეალიზაციასა და ვალდებულებების დაფარვას ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

3.1 მომზადების საფუძველი

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია საერთაშორისო ბუღალტრული სტანდარტების საბჭოს (ბასსს) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, გარდა სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ქონებისა და გრძელვადიანი ფინანსური აქტივებისა. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა თანხა წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე (000 ლარი), თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულია წინა პერიოდის შესადარისი ინფორმაცია.

3.2 კონსოლიდაციის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს კომპანიისა და მისი შვილობილი კომპანიების ფინანსურ ანგარიშგებას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც კომპანია იღებს, ან აქვს უფლება მიიღოს, ცვლადი უკუგება ინვესტიციის ობიექტისგან და აქვს უნარი, გავლენა მოახდინოს უკუგებაზე ინვესტიციის ობიექტზე ზემოქმედებით. კერძოდ, ჯგუფი აკონტროლებს ინვესტიციის ობიექტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ▶ აქვს გავლენა ინვესტიციის ობიექტზე (ანუ არსებული უფლებები, რაც მას აძლევს საშუალებას, რომ წარმართოს ინვესტიციის ობიექტის შესაბამისი საქმიანობა);
- ▶ იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება;
- ▶ შეუძლია უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო.

გავრცელებული მოსაზრებით, ხმის უფლების მქონე აქციების უმრავლესობა კონტროლის უფლებას იძლევა. ამ მოსაზრების შესაბამისად, თუ ჯგუფი ინვესტიციის ობიექტში არ ფლობს აქციების საკონტროლო პაკეტს ან სხვა მსგავსი უფლებების უმრავლესობას, იმის შეფასებისას, ინვესტიციის ობიექტზე აქვს თუ არა გავლენა, ჯგუფი ყველა აქტუალურ ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

- ▶ საკონტრაქტო გარიგება (გარიგებები) ინვესტიციის ობიექტში ხმის უფლების მქონე სხვა პირებთან;
- ▶ სხვა საკონტრაქტო გარიგებებიდან მიღებული უფლებები;
- ▶ ჯგუფის ხმის უფლებები და პოტენციური ხმის უფლებები.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.2 კონსოლიდაციის საფუძველი (გაგრძელება)

ჯგუფი ხელახლა შეაფასებს, აკონტროლებს თუ არა ინვესტიციის ობიექტს, თუ ფაქტები და გარემოებები იმაზე მიანიშნებს, რომ კონტროლის სამი ელემენტიდან ერთ-ერთში ცვლილებებია მომხდარი. შვილობილი კომპანიის კონსოლიდაცია იწყება მაშინ, როდესაც ჯგუფი მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე და წყდება მაშინ, როდესაც ჯგუფი კარგავს მასზე კონტროლს. შვილობილი კომპანიის წლის განმავლობაში შეძენილი ან გასხვისებული აქტივები, ვალდებულებები, შემოსავალი და ხარჯები აისახება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში შვილობილ კომპანიაზე ჯგუფის მიერ კონტროლის შეძენის თარიღიდან კონტროლის დაკარგვის თარიღამდე.

მოგება ან ზარალი და სხვა სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტი მიეკუთვნება ჯგუფის მშობელი კომპანიის პარტნიორებსა და არასაკონტროლო პაკეტის მფლობელებს მაშინაც კი, თუ ეს არასაკონტროლო პაკეტის ბალანსის დეფიციტს იწვევს. შვილობილი კომპანიების ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება, საქმიანობის შედეგები და ფულადი ნაკადები მზადდება იმავე საანგარიშგებო პერიოდისთვის, რომლისთვისაც კომპანიისა, ერთი და იგივე სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებით. ჯგუფის წევრებს შორის შემდგარ გარიგებებთან დაკავშირებული ყველა ჯგუფის შიდა აქტივი და ვალდებულება, კაპიტალი, შემოსავალი, ხარჯი და ფულადი ნაკადი კონსოლიდაციისას მთლიანად გაიქვითება.

შვილობილი კომპანიის კაპიტალში წილის შეცვლა, კონტროლის დაკარგვის გარეშე წილობრივი გარიგების სახით აღირიცხება.

თუ ჯგუფი დაკარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე, იგი წყვეტს შესაბამისი აქტივების (გუდვილის ჩათვლით), ვალდებულებების, არასაკონტროლო პაკეტის და კაპიტალის სხვა კომპონენტების აღიარებას, ხოლო შედეგად მიღებულ შემოსავალს ან ზარალს აღიარებს მოგებაში ან ზარალში. ნებისმიერი შენარჩუნებული ინვესტიციის აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით.

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.2 კონსოლიდაციის საფუძველი (გაგრძელება)

ინფორმაცია შვილობილი კომპანიის შესახებ

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს შემდეგ შვილობილ კომპანიებს:

შვილობილი კომპანიები	% წილი კაპიტალში		რეგისტრაციის ქვეყანა	ძირითადი საქმიანობა
	2019	2018		
შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმი“	100%	100%	საქართველო	ნავთობპროდუქტები
შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“	100%	100%	საქართველო	ბუნებრივი გაზით კომუნალური მომსახურება
შპს „სოკარ ჯორჯია სიქიურითი“	100%	100%	საქართველო	სხვა
შპს „ს მარკეტსი“	100%	100%	საქართველო	საცალო
შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმი სამტრედია“	75%	75%	საქართველო	ნავთობპროდუქტები
შპს „ინდასტრი ჯორჯია“	100%	100%	საქართველო	დაუმთავრებელი მშენებლობა *
შპს „ობიექტი“	55%	55%	საქართველო	ნავთობპროდუქტები
შპს „ორთაჭალა“	–	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
შპს „საერთაშორისო სარკინიგზო ექსპედიცია“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
შპს „ყულევის ნავთობტერმინალი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
შპს „თელავგაზი“			საქართველო	ბუნებრივი გაზით კომუნალური მომსახურება
სს „წყალტუბო გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ბაღდადი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ზესტაფონი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „აბაშა გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ზუგდიდი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ახმეტა გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „დედოფლისწყარო გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ხარაგაული გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ჩოხატაური გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ლაგოდეხი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ყვარელი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „საგარეჯო გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „გურჯაანი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „სიღნაღი გაზი“	91.88%	91.88%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ოზურგეთი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ლანჩხუთი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ჭიათურა გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ხოზი გაზი“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ფოთის ბუნებრივი გაზის კომპანია“	100%	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო

* შპს „ორთაჭალა“ 2019 წლის ივნისის თვეში გაიყიდა.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

ქვემოთ მოცემულია ჯგუფის მიერ თავისი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები:

(ა) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლე-და გრძელვადიანად

ჯგუფი აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მოკლე- და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას ჯგუფი გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

ჯგუფი გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების მსგავს ფინანსურ ინსტრუმენტებს და საინვესტიციო ქონების მსგავს არაფინანსურ აქტივებს აფასებს სამართლიანი ღირებულებით ყოველი საბალანსო ანგარიშის შედგენის თარიღით.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება ეყრდნობა იმ ვარაუდს, რომ ადგილი აქვს აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგებას:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე; ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულების ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე სახარბიელო ბაზარი ჯგუფისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

ჯგუფი ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად - არაემპირიულ მონაცემებს.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ან კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ყველა აქტივი და ვალდებულება ნაწილდება ქვემოთ წარმოდგენილი სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რაც ეყრდნობა იმ ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალ მონაცემს, რომელიც მნიშვნელოვანია მთლიანად სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად:

- ▶ დონე 1 – მსგავსი აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

ჯგუფი განსაზღვრავს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

ჯგუფი განსაზღვრავს სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის პროცედურებს, მაგალითად, საინვესტიციო ქონებისთვის და გრძელვადიანი ფინანსური აქტივებისთვის.

ჯგუფის წარმომადგენლები ჩართული არიან ისეთი მნიშვნელოვანი აქტივების შეფასებაში, როგორიც არის საინვესტიციო ქონება და გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ განმარტებითი შენიშვნის მიზნებისთვის, ჯგუფმა აქტივების და ვალდებულებების კლასი განსაზღვრა აქტივის ან ვალდებულების ხასიათის, თვისებებისა და რისკების ან, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით.

ფინანსური ინსტრუმენტების და არაფინანსური აქტივების სამართლიანი ღირებულების ანალიზი და დამატებითი დეტალები მათი შეფასების მეთოდების შესახებ მოცემულია მე-11, 21-ე და 26-ე შენიშვნებში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) უცხოური ვალუტები

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რომელიც ასევე ჯგუფის სამუშაო ვალუტაა. ჯგუფი თითოეული წევრისთვის განსაზღვრავს სამუშაო ვალუტას და თითოეული მათგანის ფინანსურ ანგარიშგებაში შესული მუხლები ფასდება ამ სამუშაო ვალუტის გამოყენებით. ჯგუფის ყველა შვილობილი კომპანიის სამუშაო ვალუტა ლარია, რადგან ლარი იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტაა, რომელშიც კომპანია და მისი შვილობილი კომპანიები ფუნქციონირებენ.

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები თავიდან ჯგუფის სამეურნეო ერთეულების მიერ აღირიცხება მათ შესაბამის სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოპერაციის აღიარების დღეს არსებული სპოტ გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტაცია ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის სპოტ გაცვლითი კურსით. ფულადი მუხლების ანგარიშსწორების ან კონვერტაციის ოპერაციების შედეგად წარმოშობილი სხვაობები ასახულია კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში.

არაფულადი მუხლების გადაანგარიშება, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, კონვერტირდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როცა მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა. არაფულადი მუხლების კონვერტაციის შედეგად მიღებული შემოსულობა თუ ზარალი აღირიცხება მუხლის სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებით განპირობებული შემოსულობის და ზარალის აღიარების შესაბამისად (ანუ თუ მუხლების სამართლიანი ღირებულების მოგება ან ზარალი აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში ან მოგებაში ან ზარალში, შესაბამისად, მათზე საკურსო სხვაობებიც სხვა სრულ შემოსავალსა თუ მოგებაში ან ზარალში აისახება).

წინასწარ გადახდასთან დაკავშირებული არაფულადი აქტივის ან არაფულადი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის დროს შესაბამისი აქტივის, ხარჯის ან შემოსავლის (ან მისი ნაწილის) თავდაპირველი აღიარების დროს გამოყენებული სპოტ სავალუტო კურსის განსაზღვრისას ოპერაციის თარიღად ჩაითვლება ის თარიღი, რომლითაც ჯგუფი თავდაპირველად აღიარებს წინასწარი გადახდით მიღებულ არაფულად აქტივს ან არაფულად ვალდებულებას. თანხის არაერთი წინასწარი გადახდის ან მიღების შემთხვევაში, ჯგუფმა თანხის თითოეული წინასწარი გადახდისთვის ან მიღებისთვის ცალკე განსაზღვრავს ოპერაციის თარიღს.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(დ) ფინანსური ინსტრუმენტები – თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის – ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

(i) ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივების კლასიფიცირება ხდება შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულად, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახულად.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და მათ სამართავად ჯგუფის ბიზნეს მოდელზე. სავაჭრო დებიტორული დავალიანების გარდა, რომელიც არ მოიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც ჯგუფი პრაქტიკულ გამოცდილებას იყენებს, ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს თავდაპირველად აფასებს მისი სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება გარიგების დანახარჯები იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური აქტივი არ არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგებაში ან ზარალში ასახვით. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება, რომლებიც არ შეიცავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, ან რომლისთვისაც ჯგუფმა პრაქტიკულ გამოცდილებას მიმართა, ფასდება ფასს (IFRS) 15-ით „ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“ განსაზღვრული გარიგების ფასით.

იმისათვის, რომ მოხდეს ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება და შეფასდეს ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, იგი უნდა წარმოქმნიდეს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს“ დაუფარავ ძირითად თანხაზე. ამ შეფასებას ეწოდება SPPI-ტესტირება, რომელიც ინსტრუმენტის დონეზე სრულდება.

ჯგუფის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელი ეხება იმას, თუ როგორ მართავს თავის ფინანსურ აქტივებს ფულადი ნაკადების მისაღებად. ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს, მიიღება თუ არა ფულადი ნაკადები სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების, ფინანსური აქტივების გაყიდვის ან ორივეს შედეგად.

ფინანსური აქტივების ისეთი ყიდვა-გაყიდვა, როდესაც საჭიროა აქტივების ჩაბარება ნორმატიული აქტებით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (გარიგების სტანდარტული პროცედურა) გათვალისწინებულ ვადაში აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც ჯგუფი იღებს აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულებას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე;
- ▶ მოგებასა და ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები)

ეს კატეგორია ჯგუფისთვის ყველაზე აქტუალურია. ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს თუ ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა დაკმაყოფილებულია:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით; და
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და ექვემდებარება გაუფასურებას. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება.

ჯგუფის ფინანსური აქტივები, რომლებიც ამორტიზებული ღირებულებით ფასდება, მოიცავს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებს, გაცემულ სესხებს და სხვა აქტივებში შესულ აქტივებს.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც „სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით“ (წილობრივი ინსტრუმენტები)

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ჯგუფს შეუძლია შეარჩიოს მოახდინოს აქციონერულ კაპიტალში მისი ინვესტიციის გამოუთხოვადი კლასიფიცირება წილობრივ ინსტრუმენტებად, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხება სხვა სრულ შემოსავალში, როდესაც ისინი აკმაყოფილებენ კაპიტალის განმარტებას ბასს (IAS) 32-ის („ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა“) საფუძველზე და მათი ფლობა სავაჭროდ არ ხდება. კლასიფიკაცია განისაზღვრება თითოეული ინსტრუმენტის საფუძველზე.

შემოსულობები და ზარალი ამგვარ ფინანსურ აქტივებზე მოგებაში ან ზარალში არასოდეს ბრუნდება. დივიდენდები აღიარდება სხვა შემოსავლის სახით სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, გადახდის უფლების დადგენისას, გარდა შემთხვევისა, როდესაც ჯგუფი სარგებელს იღებს ამგვარი ამონაგებიდან, ფინანსური აქტივის თვითღირებულების ნაწილის აღდგენის სახით, რა დროსაც ამგვარი შემოსულობები სხვა სრულ შემოსავალში აღრიცხება. სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული წილობრივი ინსტრუმენტები გაუფასურების შეფასების საგანს არ წარმოადგენენ.

ჯგუფმა გადაწყვიტა გამოუთხოვადად მოეხდინა მისი ლისტიგში არ შესული კაპიტალში ინვესტიციის (გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები) ამ კატეგორიად კლასიფიკაცია.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებიდან ამოღება) ძირითადად ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- ▶ ჯგუფმა დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) ჯგუფმა გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) ჯგუფმა არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივებთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

თუ ჯგუფმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ ჯგუფმა არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, ჯგუფი აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გამო. ასეთ შემთხვევაში ჯგუფი მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება ჯგუფის მიერ დატოვებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

მონაწილეობის შენარჩუნება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი თავდებობის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და ჯგუფის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების გაუფასურებასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შემდეგ შენიშვნებში:

- ▶ ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებით შენიშვნებში (მე-4 შენიშვნა);
- ▶ განმარტებითი შენიშვნები მნიშვნელოვანი დაშვებების შესახებ (მე-5 შენიშვნა);
- ▶ სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (მე-13 შენიშვნა).

ჯგუფი აღიარებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ყველა სასესხო ინსტრუმენტისთვის, რომლებსაც არ აღრიცხავს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეფუძნება სხვაობას ხელშეკრულების საფუძველზე ვადადამდგარ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და ყველა ფულად ნაკადს შორის, რომლის მიღებასაც მოელის ჯგუფი, თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მიახლოების დისკონტირებით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფულადი ნაკადები დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნიდან ან სხვა საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებებიდან, რომლებიც ხელშეკრულების პირობების განუყოფელი ნაწილია.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება იმ საკრედიტო ზარალების საფუძველზე, რომელთა წარმოშობაც მოსალოდნელია აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში („აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“), გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა აქტივის წარმოშობიდან, რა შემთხვევაშიც, რეზერვი ეყრდნობა 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, კერძოდ ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევების შედეგად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებებისა და სხვა აქტივებისთვის ჯგუფი იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, ჯგუფი ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. ჯგუფმა შეადგინა ანარიცხების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულ გამოცდილებას და დაკორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

საკრედიტო ინსტიტუტებში არსებული თანხებისთვის (ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში), ჯგუფი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე ანგარიშობს 12 თვეში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდის გამოყენებით. 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც იწვევს დეფოლტის შემთხვევებს ფინანსურ ინსტრუმენტზე და რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. თუმცა, როდესაც წარმოშობის თარიღის შემდგომ ადგილი აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, რეზერვი დაეფუძნება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდს.

ჯგუფი ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდები 90 დღით გვიანდება. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, ჯგუფს შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ ჯგუფი სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, ჯგუფის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში ამცირებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯს.

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებასა და ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები, კრედიტორული დავალიანება ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განისაზღვრება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს. ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, სესხების და კრედიტორული დავალიანების შემთხვევაში, მას აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებას, სესხებს, ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულების ჩათვლით.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შეფასება დამოკიდებულია მათ კლასიფიკაციაზე:

სესხები

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, პროცენტიანი სესხების შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობის და ზარალის აღიარება ხდება კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულება ანგარიშდება შესყიდვის ნებისმიერი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურების თუ დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების ნაწილში.

მშობელი კომპანიისგან მიღებული სესხები

სესხების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და შემდეგ აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით. სხვაობა მიღებულ თანხებსა და თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიან ღირებულებას შორის აღირიცხება როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი, რაც წარმოადგენს მშობელი კომპანიის დამატებით ინვესტიციას ჯგუფში.

ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები

ჯგუფის მიერ გამოცემული ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები არის ისეთი კონტრაქტები, რომელთა მიხედვითაც უნდა განხორციელდეს გადახდა, რათა გარანტიის მფლობელს აუნაზღაურდეს ზარალი, რომელსაც ის განიცდის იმის გამო, რომ კონკრეტული დებიტორი ვერ ფარავს დავალიანებას სავალო ინსტრუმენტის პირობების შესაბამისად. ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულების სახით, რაც მერე კორექტირდება გარანტიის გაცემისთვის პირდაპირ მიკუთვნებადი გარიგების დანახარჯებით. ამის შემდეგ ვალდებულება ფასდება საანგარიშგებო თარიღისთვის წარმოდგენილი ვალდებულების შესასრულებლად საჭირო დანახარჯების სავარაუდო ოდენობასა და დაგროვილი ამორტიზაციით შემცირებულ აღიარებულ თანხას შორის უდიდესით.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება. როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ჩაანაცვლებს მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ჩანაცვლება ან ცვლილება აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება. შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის განსხვავება აისახება კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის სურვილი.

(ე) საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად თვითღირებულებით ფასდება და იგი გარიგების დანახარჯებსაც მოიცავს. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საინვესტიციო ქონება აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც ასახავს ანგარიშგების თარიღისთვის არსებულ საბაზრო პირობებს. საინვესტიციო ქონების სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებებით გამოწვეული შემოსულობა ან ზარალი აღირიცხება იმ პერიოდის კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში, როდესაც ისინი წარმოიშვა. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება ჯგუფის წარმომადგენლის მიერ ჩატარებული წლიური შეფასების საფუძველზე.

საინვესტიციო ქონების აღიარება წყდება მათი გასხვისების დროს (ე.ი. თარიღში, როდესაც მიმღებზე გადადის კონტროლი) ან როდესაც საინვესტიციო ქონების ექსპლუატაციიდან საბოლოოდ ხდება ამოღება და მოსალოდნელი არ არის მათი გასხვისებით სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება. აქტივის გასხვისების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და მის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობის აღიარება ხდება აღიარების შეწყვეტის პერიოდის კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში. საინვესტიციო ქონების აღიარების შეწყვეტიდან წარმოშობილ შემოსულობა ან ზარალში შესაყვანი საზღაურის თანხა განისაზღვრება ფასს (IFRS) 15-ის გარიგების ფასის განსაზღვრის მოთხოვნების შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

საინვესტიციო ქონების მუხლში გადატანა (ან ამ მუხლიდან გადმოტანა) ხდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც აღნიშნული ქონების ექსპლუატაციაში გარკვეული ცვლილება აღინიშნება. საინვესტიციო ქონებიდან მესაკუთრის მიერ დაკავებული ქონების ანგარიშზე ქონების გადატანის შემთხვევაში შემდგომი აღრიცხვისთვის დასაშვები ღირებულება არის სამართლიანი ღირებულება სარგებლობაში მომხდარი ცვლილების თარიღისთვის. თუ მესაკუთრის მიერ დაკავებული ქონება იქცევა საინვესტიციო ქონებად, ჯგუფი ასეთ ქონებას აღრიცხავს ძირითადი საშუალებების აღრიცხვის პოლიტიკის შესაბამისად სარგებლობაში ცვლილების მოხდენის თარიღამდე.

(ვ) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია შესყიდვის ღირებულებით ან მშენებლობის თვითღირებულებით, რასაც აკლდება ყოველდღიური ტექნიკური მომსახურების დანახარჯები, დაგროვილი ცვეთა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ასეთი ხარჯები მოიცავს ძირითადი საშუალების ნაწილის შეცვლისა და სესხით სარგებლობის ხარჯებს გრძელვადიანი სამშენებლო პროექტების შემთხვევაში, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. როდესაც ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ნაწილის პერიოდული შეცვლა ხდება უცვლელი, ჯგუფი მათ ცვეთას არიცხავს ცალ-ცალკე, თითოეულის სასარგებლო გამოყენების ვადის მიხედვით. ანალოგიურად, როდესაც ტარდება ფართომასშტაბიანი ინსპექცია, მისი ხარჯის აღიარება ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების ოდენობაში ხდება, როგორც ჩანაცვლების ღირებულებისა, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. ყველა დანარჩენი შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების დანახარჯი გაწევისთანავე აისახება კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში.

(ii) დაუმთავრებელი მშენებლობა

დაუსრულებელი მშენებლობა მოიცავს დანახარჯებს, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ძირითადი საშუალების მშენებლობას, მათ შორის მშენებლობის დროს გაწეული შესაბამისად განაწილებული პირდაპირი ცვლადი ხარჯები და ფიქსირებული ზედნადები ხარჯები. ასეთი აქტივების ცვეთა, მსგავსი ძირითადი საშუალების ანალოგიურად, იწყება აქტივების ექსპლუატაციაში მიღებიდან.

(iii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალებების ერთეულის ნაწილის გამოცვლის ხარჯის აღიარება ხდება ამ ერთეულის საბალანსო ღირებულებაში, თუ მოსალოდნელია ამ ნაწილიდან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება ჯგუფის მიერ და თუ შეიძლება მისი თვითღირებულების სარწმუნოდ შეფასება. შეცვლილი ნაწილის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ყოველდღიური მოვლა-შენახვის ხარჯები აისახება კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(iv) აღიარების შეწყვეტა

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტიდან წარმოშობილი ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება აქტივის გასხვისების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობის ოდენობით) აღირიცხება კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში იმ პერიოდისთვის, რომლის განმავლობაშიც მოხდა აქტივის აღიარების შეწყვეტა.

(v) ცვეთა

ცვეთის აღიარება კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში ხდება ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას. ცალკეული აქტივის მნიშვნელოვანი კომპონენტები ფასდება და თუ ამ კომპონენტს აქტივის დანარჩენი ნაწილისგან განსხვავებული სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვს, მისი ცვეთა განსხვავებულად ხორციელდება. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაა:

მილსადენები	35-50 წელი
შენობა-ნაგებობები	7-25 წელი
მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა	5-25 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები და ავეჯი	5-15 წელი
კომპიუტერული და საკომუნიკაციო ტექნიკა	5-15 წელი
სხვა	2-8 წელი

ძირითადი საშუალებების ნარჩენი ღირებულება, სასარგებლო გამოყენების ვადა და ცვეთის დარიცხვის მეთოდები გადაისინჯება ყოველწლიურად და, საჭიროების შემთხვევაში, კორექტირდება შესაბამისად.

(ზ) არამატერიალური აქტივები

ცალკეული არამატერიალური აქტივი პირველადი აღიარებისას თვითღირებულებით აღირიცხება. საწარმოთა გაერთიანებისას შეძენილი არამატერიალური აქტივების ღირებულება წარმოადგენს მათ სამართლიან ღირებულებას შესყიდვის თარიღისათვის. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიზაცია და აკუმულირებული გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი ფასდება, როგორც გასხვისების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და მისი აღიარება ხდება კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში, როდესაც აქტივის აღიარება წყდება.

არამატერიალური აქტივის ამორტიზაცია გამოითვლება დარიცხვის წრფივი მეთოდით აქტივების სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ექვსწლიან ვადაზე. განსაზღვრული სასარგებლო ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების გაუფასურება ფასდება მაშინ, როდესაც არსებობს ამ არამატერიალური აქტივის შესაძლო გაუფასურების ნიშნები.

(თ) სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. სასაქონლო-მატერიალური მარაგის თვითღირებულება ეყრდნობა საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდს და მოიცავს მარაგების შეძენის ხარჯებს, ასევე წარმოების ხარჯს, წარმოების თვითღირებულებას და სხვა ხარჯებს, რომელთა გაწევაც გახდა საჭირო მარაგების არსებულ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება გამოითვლება, როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში სავარაუდო სარეალიზაციო ფასს გამოკლებული დასრულების და რეალიზაციის ხარჯი.

(ი) არაფინანსური აქტივების ტესტირება გაუფასურებაზე

ჯგუფი ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის შესაძლო გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც აქტივის წლიური შემოწმება საჭირო მისი გაუფასურების დასადგენად, ჯგუფი აფასებს აქტივის ანაზღაურებად ღირებულებას. აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოდინება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრის შემდგომი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. აქტივის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, გამოიყენება შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი.

ჯგუფი გაუფასურებას გამოითვლის დეტალური ბიუჯეტისა და პროგნოზირებული გაანგარიშების საფუძველზე, რომლებიც ინდივიდუალურად მზადდება ჯგუფის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულისთვის, რომლისთვისაც გამოყოფილია ესა თუ ის აქტივი. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ხუთწლიან პერიოდს მოიცავს. გრძელვადიანი ზრდის ტემპი გამოითვლება და გამოიყენება ხუთი წლის შემდგომი ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებთან დაკავშირებით აღიარებული გაუფასურების ზარალი პროპორციულად განაწილება ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულში არსებული აქტივების საბალანსო ღირებულების შესამცირებლად. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში.

ანგარიშგების ყოველი თარიღით ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშანი, რომ მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღმოფხვრილი ან შემცირებულია. მსგავსი ნიშნის არსებობის შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს აქტივის ან ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებად ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინ არის შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების განმსაზღვრელ დამკვეთებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. შემობრუნების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის ანაზღაურებად ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. ასეთი შემობრუნების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუ აქტივი არ არის აღრიცხული გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც შემობრუნება აღირიცხება როგორც ზრდა გადაფასების შედეგად.

(კ) ამონაგების აღიარება

მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ამონაგების აღიარება ხდება საქონელზე ან მომსახურებაზე კონტროლის კლიენტზე გადაცემის მომენტში, იმ ოდენობით, რაც შეესაბამება ანაზღაურებას, რომლის მიღებასაც ჯგუფი მოელის ამ საქონლის ან მომსახურების სანაცვლოდ.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ჯგუფი შემოსავლებთან დაკავშირებულ თავის შეთანხმებებს სპეციალურ კრიტერიუმებს ადარებს, რათა განსაზღვროს ამ შეთანხმებებში იგი პრინციპალად თუ პრინციპალის აგენტ მხარედ გამოდის. ჯგუფმა დაასკვნა, რომ ის მოქმედებს პრინციპალის სახით შემოსავლების მომტან გარიგებებში (რადგან ის, ჩვეულებრივ, აკონტროლებს საქონელს და მომსახურებას მათი კლიენტისთვის გადაცემამდე).

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ჯგუფი ზოგადად აღიარებს შემდეგი ტიპის შემოსავლებს:

(i) საქონლის რეალიზაცია

შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან აღიარდება იმ მომენტში, როდესაც საქონელზე კონტროლი გადადის კლიენტზე, ე.ი. როდესაც საქონელი გადაეცემა კლიენტს. ნორმალური საკრედიტო ვადაა საქონლის გადაცემის მომენტიდან 30-დან 60 დღემდე. ამონაგების აღიარება მოხდება იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომელსაც ჯგუფი მოელის ამგვარი საქონლის სანაცვლოდ.

(ii) ბუნებრივი აირის რეალიზაცია

ბუნებრივი გაზის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი აღიარდება დროის გარკვეულ მომენტში, მომხმარებლებისთვის მიწოდებული გაზის ფაქტიური მოცულობების საფუძველზე. ჯგუფი ძირითადად მექანიკურ მრიცხველებს იყენებს, რაც საჭიროებს ჯგუფის თანამშრომლების ადგილზე მისვლას ჩვენების შესამოწმებლად. მრიცხველის ჩვენება მოწმდება სისტემატურად, მინიმუმ თვეში ერთხელ, მაგრამ არა აუცილებლად ყოველი თვის ბოლო დღეს, რის გამოც გარკვეულ პერიოდებში ბუნებრივი აირი მიწოდებულია, მაგრამ მასზე ქვითარი გამოწერილი არ არის. მრიცხველის ჩვენებების წაკითხვის თარიღსა და სააღრიცხვო პერიოდის ბოლო თარიღს შორის დროითი სხვაობის გამო, ანგარიშგების ნებისმიერი თარიღისათვის ჯგუფს რეალურად გაყიდული აქვს გარკვეული რაოდენობის გაზი, რომელზეც ჯერ არ არის წარდგენილი ქვითრები მომხმარებლებისთვის. შემოსავლების გამოანგარიშება, რომლებზეც ჯერ არ არის წარდგენილი ანგარიშები, დაფუძნებულია ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრულ თარიღამდე მიწოდებული ელექტროენერგიის მოცულობასთან, სხვადასხვა რაოდენობის მომხმარებელთა შორის მის განაწილებასა და მიწოდებასთან დაკავშირებული ტექნიკური დანაკარგების შეფასებასთან ანგარიშგების თარიღისათვის. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ განსხვავება ფაქტობრივ შემოსავლებს და სავარაუდო შემოსავლებს შორის, რომლებზეც ქვითრები ჯერ არ არის წარდგენილი, უმნიშვნელოა.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(iii) ქსელთან მიერთების საფასური

სემეკის (საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია) მიერ დადგენილი წესით, ჯგუფი გაზგამანაწილებელ ქსელთან მიერთებულ ახალ აბონენტებს მიერთების გარკვეულ გადასახადს აკისრებს. მიერთების ღირებულება გამოითვლება ახალი აბონენტების მიერთებაზე ჯგუფის მიერ გაწეული საინვესტიციო დანახარჯების საფუძველზე და რეგულირდება სემეკის მიერ. ხელმძღვანელობა ამ მომსახურებას განიხილავს ცალკე ღირებულების შექმნად მომხმარებლისთვის და შემოსავალს აღიარებს ქსელთან მიერთების მომენტში.

(iv) მომსახურების გაწევა

შემოსავლები, რომლებიც უკავშირდება კლიენტებისთვის ტექნიკური და საინჟინრო ხასიათის მომსახურების გაწევას, ასევე კლიენტებისთვის გაზმომარაგების ქსელის გაყვანასა და ჯგუფის ქსელთან მათ მიერთებას, როგორც წესი, მოკლევადიანი ხასიათის არის და მათი აღიარება ხდება იმ დროს, გაიწევა მომსახურებები და შესაძლებელია კონსოლიდაციის მიღება.

(v) საიჯარო შემოსავალი

საოპერაციო იჯარებიდან წარმოშობილი საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება წრფივი მეთოდით, იჯარის ვადის განმავლობაში და შესულია კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში შემოსავლების მუხლში, მისი ოპერაციული ხასიათიდან გამომდინარე და ასევე შედის სხვა საოპერაციო შემოსავალში.

(vi) საპროცენტო შემოსავალი

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების სავარაუდო შემოდინებების დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. საპროცენტო შემოსავლები შესულია კონსოლიდირებულ მოგება ან ზარალში ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლის მუხლში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

სახელშეკრულებო ნაშთები

სახელშეკრულებო აქტივები

სახელშეკრულებო აქტივი წარმოადგენს უფლებას კლიენტისთვის გადაცემული საქონლის ან მომსახურებების სანაცვლოდ გადახდილ საფასურზე. თუ ჯგუფი კლიენტს საქონელს ან მომსახურებას გადასცემს კლიენტის მიერ ანაზღაურების გადახდამდე ან გადახდის თარიღის დადგომამდე, საკონტრაქტო აქტივის აღიარება ხდება პირობითად მიღებული ანაზღაურებისთვის. ჯგუფი არ ფლობს სახელშეკრულებო აქტივებს.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანება

დებიტორული დავალიანება წარმოადგენს ჯგუფის უფლებას ანაზღაურების თანხაზე, რომელიც არ არის პირობითი (ანუ მხოლოდ დროის გასვლაა აუცილებელი ანაზღაურების გადახდის თარიღის დადგომამდე).

სახელშეკრულებო ვალდებულებები

სახელშეკრულებო ვალდებულება წარმოადგენს კლიენტისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემის ვალდებულებას, რომლისთვისაც ჯგუფს კლიენტისგან მიღებული აქვს ანაზღაურება (ან გადახდა მომავალში მოხდება). თუ კლიენტი გადახდას განახორციელებს ჯგუფის მიერ მისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემამდე, სახელშეკრულებო ვალდებულების აღიარება მოხდება ღირებულების გადახდისას ან მისი გადაცდის ვადის დადგომისას (რომელსაც უფრო ადრე ექნება ადგილი). სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება ხდება შემოსავლად მაშინ, როდესაც ჯგუფი გასწევს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ლ) გადასახადები

(i) მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში. მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით იმ პარტნიორებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდით წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც ვალდებულება და ხარჯი იმ პერიოდში, რომელშიც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად იმისა, თუ ფაქტობრივად რომელი თარიღით ან რომელ პერიოდში მოხდა დივიდენდების გადახდა. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშვებათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. ჯგუფის მფლობელებისთვის დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული გარიგებების დაბეგრას, რომლებიც ითვლება პირობითი მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და აღირიცხება, როგორც სხვა გადასახადები სხვა საოპერაციო ხარჯებში კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში.

(ii) დამატებული ღირებულების გადასახადი

შემოსავლების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის (დღგ) თანხის გამოკლებით, გარდა იმ შემთხვევებისა:

- ▶ როდესაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, ასეთ შემთხვევაში, დამატებული ღირებულების გადასახადის აღიარება ხდება აქტივის შესყიდვის ღირებულების ნაწილად ან ხარჯების მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- ▶ როდესაც დებიტორული და კრედიტორული დავალიანება მოიცავს დამატებული ღირებულების გადასახადს.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

დამატებული ღირებულების გადასახადის წმინდა ოდენობა, რომელიც ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოებისგან დაბრუნებას ან საგადასახადო ორგანოებისთვის გადახდას, შესულია ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების საგადასახადო აქტივის ან ვალდებულების ნაწილში წმინდა საფუძველზე.

(iii) საგადასახადო აქტივების და ვალდებულებების ნეტო წარმოდგენა

2016 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს კანონმდებლობაში შევიდა ცვლილებები გადასახადის გადახდის წესებთან დაკავშირებით. ახალი წესების მიხედვით, საქართველოს შემოსავლების სამსახური გააკონტროლებს გადასახადის გადამხდელის ნეტო (წმინდა) დავალიანებას სახელმწიფოს მიმართ გადასახადის გადამხდელის კონსოლიდირებული ანგარიშების დანერგვით. ამიტომ ჯგუფი თითოეული სამეურნეო სუბიექტის ყველა საგადასახადო კრედიტორულ ან დებიტორულ დავალიანებასთან დაკავშირებულ აქტივებს და ვალდებულებებს წარმოადგენს ნეტო საფუძველზე.

(მ) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ბანკში და სალაროში არსებულ ფულად სახსრებს, რასაც აკლდება დაუფარავი საბანკო ოვერდრაფტები, რადგან ისინი ითვლება ჯგუფის ფულადი სახსრების მართვის განუყოფელ ნაწილად.

(ნ) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან კონსტრუქციული) ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება არის შესაძლებელი. ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯი წარმოადგენილია კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში, ნებისმიერი ანაზღაურების თანხის გამოკლებით.

(ო) იჯარა

ხელშეკრულების გაფორმებისას ჯგუფი აფასებს ხელშეკრულება წარმოადგენს ან მოიცავს თუ არა იჯარას. ეს იმას ნიშნავს, გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება იდენტიფიცირებული აქტივების სარგებლობის კონტროლის უფლებას დროის კონკრეტულ მომენტში, ანაზღაურების სანაცვლოდ.

ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ჯგუფი იყენებს ერთი აღიარების და შეფასების მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. ჯგუფი საიჯარო ვალდებულებებს აღიარებს საიჯარო გადახდების და გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივებისთვის, რაც საბაზისო აქტივების გამოყენების უფლებას წარმოადგენს.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(i) გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები

ჯგუფი აღიარებს გამოყენების უფლებით გადაცემულ აქტივებს იჯარის დაწყების თარიღში (ე.ი. თარიღში, როცა საბაზისო აქტივი ხელმისაწვდომი იქნება გამოსაყენებლად). გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები თვითღირებულებით ფასდება, რასაც აკლდება ნებისმიერი დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი და იცვლება საიჯარო ვალდებულებების ნებისმიერი გადაფასების მიხედვით. გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების, თავდაპირველად გაწეული პირდაპირი ხარჯების და დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადასახდელების თანხას, ნებისმიერი მიღებული საიჯარო ინიციატივების გამოკლებით. გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივებს ცვეთა ერიცხება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საიჯარო ვადასა და მანქანა-დანადგარების მოსალოდნელი სასარგებლო გამოყენების ვადებს შორის მოკლე ვადაზე 3-დან 10 წლამდე პერიოდისთვის.

თუ საიჯარო აქტივის საკუთრების უფლება გადადის ჯგუფზე საიჯარო პერიოდის ბოლოს ან თვითღირებულება ასახავს შესყიდვის უფლებით სარგებლობას, ცვეთის დაანგარიშება ხდება აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის გამოყენებით.

გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები ასევე გაუფასურებას ექვემდებარება. იხილეთ სააღრიცხვო პოლიტიკები თავში *არაფინანსური აქტივების გაუფასურება*.

(ii) საიჯარო ვალდებულება

იჯარის დაწყების თარიღში, ჯგუფი აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც იჯარის ვადის განმავლობაში საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულებით ფასდება. საიჯარო გადასახდელები მოიცავს ფიქსირებულ თანხებს (მათ შორის არსებით ფიქსირებულ გადახდებს), რასაც აკლდება ნებისმიერი საიჯარო შეღავათების დებიტორული დავალიანება, ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც განაკვეთზე ან კოეფიციენტზეა დამოკიდებული და თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების საფუძველზე. საიჯარო გადასახდელები ასევე მოიცავს შესყიდვის უფლებით სარგებლობის ღირებულებას, რომელიც გონივრულ ფარგლებში მიიჩნევა ჯგუფის მიერ გამოყენებულად და ჯარიმების გადახდებს იჯარის შეწყვეტისთვის, თუ იჯარის ვადა ასახავს ჯგუფს, რომელიც იყენებს ხელშეკრულების შეწყვეტის უფლებას. ცვლადი საიჯარო გადასახდელები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსზე ან განაკვეთზე აღიარდება ხარჯის სახით (სანამ მათი გაწევა არ ხდება მარაგების საწარმოებლად) იმ პერიოდში, რომელშიც წარმოიშვება ისეთი ვითარება ან სიტუაცია, რომელიც გადახდას იწვევს.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულების დაანგარიშებისას, ჯგუფი იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღში, რადგან იჯარაში გათვალისწინებული პროცენტი მარტივად ვერ განისაზღვრება. დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა გაიზრდება, პროცენტის გაზრდის ასახვის მიზნით, და შემცირდება - განხორციელებული საიჯარო გადასახდელებისთვის. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება გადაითვლება იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება საიჯარო გადახდების ცვლილებას (მაგ. ცვლილება მომავალ გადახდებში, რომელიც წარმოიშება ამგვარი საიჯარო გადახდების განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილებიდან) ან საბაზისო აქტივის ნასყიდობის შეფასების შესაძლებლობის ცვლილებას.

დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ მე-4 შენიშვნაში.

(iii) მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები

ჯგუფი იყენებს მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას მანქანა-დანადგარების და აღჭურვილობის მოკლევადიან იჯარებზე (ე.ი. იჯარებზე, რომლებსაც აქვთ დაწყების თარიღიდან 12- ან ნაკლებთვიანი საიჯარო ვადა და არ მოიცავენ შესყიდვის უფლებას). ის ასევე ეხება დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას, საოფისე აღჭურვილობის იჯარებზე, რომლებიც დაბალფასიანად მოიაზრებიან. საიჯარო გადასახდელები მოკლევადიან იჯარებზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები აღიარდება ხარჯის სახით საიჯარო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით.

ჯგუფი, როგორც მეიჯარე

იჯარა, რომლის დროსაც ჯგუფი არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკს და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება შემოსავლის ნაწილში. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, როგორც საიჯარო შემოსავალი. პირობითი საიჯარო ქირის აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მისი მიღება.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

3.3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(3) სახელმწიფო გრანტები

სახელმწიფო გრანტების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც არსებობს სათანადო რწმუნება, რომ ასეთი გრანტი მიიღება და მასთან დაკავშირებული ყველა პირობა დაკმაყოფილდება. როდესაც გრანტი ეხება ხარჯების მუხლს, მისი სისტემატური აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდის განმავლობაში, რომელშიც აღირიცხება ამ გრანტით დასაფარი შესაბამისი დანახარჯები. როდესაც გრანტი უკავშირდება აქტივს, იგი შემოსავლად აღირიცხება თანაბარი ოდენობებით შესაბამისი აქტივის მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში.

როდესაც ჯგუფი იღებს არაფულადი აქტივების გრანტებს, აქტივი და გრანტი აღირიცხება მიღებული აქტივების სამართლიანი ღირებულებით და აისახება მოგებაში ან ზარალში აქტივის მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში თანაბარი წლიური გადახდებით, საბაზისო აქტივიდან სარგებლის მოხმარების ტენდენციის მიხედვით.

4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებით შენიშვნებში

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

ჯგუფმა პირველად გამოიყენა ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“. ამ ახალი სააღრიცხვო სტანდარტის მიღებით გამოწვეული ცვლილებების ხასიათი და ეფექტი ქვემოთ არის აღწერილი.

რამდენიმე სხვა ცვლილება და ინტერპრეტაცია პირველად იქნა გამოყენებული 2019 წელს, თუმცა მათ არ ჰქონიათ გავლენა ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჯგუფს ვადაზე ადრე არ მიუღია ისეთი სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომელიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული.

ფასს (IFRS) 16 – იჯარა

ფასს (IFRS) 16 ჩაანაცვლებს ბასს (IAS) 17-ს „იჯარა“, ფასიკ (IFRIC) 4-ს „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“, იმკ (SIC) 15-ს „საოპერაციო იჯარა – სტიმულირება“ და იმკ (SIC) 27-ს „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“. ეს სტანდარტი განსაზღვრავს იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების პრინციპებს და მოიჯარისგან მოითხოვს ყველა იჯარის აღრიცხვას საბალანსო უწყისზე.

მეიჯარის აღრიცხვა ფასს (IFRS) 16-ის მიხედვით არსებითად არ განსხვავდება ბასს (IAS) 17-სგან. მეიჯარეები განაგრძობენ იჯარების კლასიფიცირებას საოპერაციო ან ფინანსურ იჯარებად, ბასს (IAS) 17-ის მსგავსი პრინციპების გამოყენებით. შესაბამისად, ფასს (IFRS) 16-ს გავლენა არ აქვს იმ იჯარებზე, რომელშიც ჯგუფი მეიჯარეა.

**კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)**

4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებით შენიშვნებში (გაგრძელება)

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები (გაგრძელება)

ჯგუფმა მიიღო ფასს (IFRS) 16, მიღების მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მეთოდის გამოყენებით, რომლის თავდაპირველი გამოყენების თარიღია 2019 წლის 1 იანვარი. ჯგუფმა მიიღო გარდამავალი პრაქტიკული გამოცდილების გამოყენების გადაწყვეტილება, რათა განმეორებით არ შეეფასებინა ხელშეკრულება წარმოადგენს ან მოიცავს თუ არა იჯარას 2019 წლის 1 იანვარს. ამის ნაცვლად ჯგუფმა სტანდარტი გამოიყენა მხოლოდ იმ ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც თავდაპირველი გამოყენების თარიღში იჯარებად განისაზღვრა ბასს (IAS) 17 და ფასიკ (IFRIC) 4-ის გამოყენებით. ჯგუფმა ასევე გადაწყვიტა გამოეყენებინა აღიარებასთან დაკავშირებული გამონაკლისები საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომლებსაც დაწყების თარიღში აქვთ 12 ან ნაკლებთვიანი საიჯარო ვადა და არ მოიცავენ შესყიდვის უფლებას (მოკლევადიანი იჯარა), ასევე საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომელთა საბაზისო აქტივი დაბალფასიანია (დაბალი ღირებულების მქონე აქტივები).

ფასს (IFRS) 16-ის მიღების ეფექტი არის შემდეგი:

გავლენა ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაზე (ზრდა/(შემცირება)):

	2019 წლის 1 იანვარი
აქტივები	
გრძელვადიანი აქტივები	
გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები	34,328
სულ აქტივები	34,328
საიჯარო ვალდებულებები, გრძელვადიანი	23,448
საიჯარო ვალდებულებები, მიმდინარე	10,880
სულ ვალდებულებები	34,328

გავლენა მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაზე (ზრდა/(შემცირება)):

	2019
ცვეთა	9,655
სხვა საოპერაციო ხარჯები	(10,880)
საოპერაციო ზარალი	(1,225)
საკუროსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა ზარალი	398
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	3,569
წლის მთლიანი სრული ზარალი	2,742

გავლენა ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაზე (ზრდა/(შემცირება)):

	2019
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები	10,880
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები	(10,880)

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

4. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებით შენიშვნებში (გაგრძელება)

სხვა სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

ქვემოთ მოცემულ სტანდარტებს/ინტერპრეტაციებს, რომლებიც ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 იანვარს, გავლენა არ ჰქონიათ ფინანსურ მდგომარეობაზე ან საქმიანობის შედეგებზე:

- ▶ ფასიკ (IFRIC) 23-ის ინტერპრეტაცია „მოგების გადასახადით დაბეგვრასთან დაკავშირებული გაურკვევლობა“;
- ▶ ცვლილებები ფასს (IFRS) 9-ში „საავანსო გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი კომპენსაციით“;
- ▶ ცვლილებები ზასს (IAS) 19-ში: „გემის ცვლილება, შემცირება ან ანგარიშსწორება“;
- ▶ ცვლილებები ზასს (IAS) 28-ში: „გრძელვადიანი ინტერესები მეკავშირე საწარმოებში და ერთობლივ საწარმოებში“;
- ▶ ყოველწლიური გაუმჯობესებების 2015-2017 წ.წ. ციკლი (გამოშვებული 2017 წლის დეკემბერში):
 - ▶ ფასს (IFRS) 3 „საწარმოთა გაერთიანება“;
 - ▶ ფასს (IFRS) 11 „ერთობლივი გარიგებები“;
 - ▶ ზასს (IAS) 12 „მოგებიდან გადასახადები“;
 - ▶ ზასს (IAS) 23 „ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები“.

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღამდე გამოქვეყნდა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც ანგარიშგების მიმდინარე პერიოდისთვის ჯერ არ შესულა ძალაში და რომლებიც ჯგუფი ნაადრევად არ მიუღია. ქვემოთ მოცემულია სტანდარტები, რომლებსაც მოსალოდნელია, რომ მნიშვნელოვანი გავლენა ექნებათ ჯგუფზე:

- ▶ ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“;
- ▶ ცვლილებები ფასს (IFRS) 3-ში: „საქმიანობის განსაზღვრა“;
- ▶ ცვლილებები ზასს (IAS) 1-სა და ზასს (IAS) 8-ში: ტერმინის „არსებითი“ განმარტება.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი შემოსავლის, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და ასევე პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი ცვლილებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის განსჯა, რომელიც ყველაზე მეტად მოქმედებს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე:

(i) დროში სხვაობა

ბუნებრივი აირის რეალიზაციის აღიარება ხდება მომხმარებლების მიერ მრიცხველის მიხედვით გაზის მოხმარების საფუძველზე. მრიცხველის ჩვენებების წაკითხვის თარიღსა და სააღრიცხვო პერიოდის ბოლო თარიღს შორის დროითი სხვაობის გამო, ანგარიშგების ნებისმიერი თარიღისათვის ჯგუფს რეალურად გაყიდული აქვს გარკვეული რაოდენობის ბუნებრივი აირი, რომელზეც არ არის წარდგენილი ქვითრები მომხმარებლებისთვის. შემოსავლების გამოანგარიშება, რომლებზეც ჯერ არ არის წარდგენილი ანგარიშები, დაფუძნებულია ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრულ თარიღამდე მიწოდებული ელექტროენერგიის მოცულობასთან, სხვადასხვა რაოდენობის მომხმარებელთა შორის მის განაწილებასა და მიწოდებასთან დაკავშირებული ტექნიკური დანაკარგების შეფასებასთან ანგარიშგების თარიღისათვის. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ განსხვავება ფაქტობრივ შემოსავლებს და სავარაუდო შემოსავლებს შორის, რომლებზეც ქვითრები ჯერ არ არის წარდგენილი, უმნიშვნელოა.

ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ გაზის ახალი მომხმარებლის ქსელთან მიერთების შედეგად წარმოქმნილი შემოსავალი არის ცალკე მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი და მას აღიარებს გაზგამანაწილებელ ქსელთან მომხმარებლის მიერთებისას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი კორექტირების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. ჯგუფმა თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძვლად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რაც არ ექვემდებარება ჯგუფის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

(i) ძირითადი საშუალებების გაუფასურება

გაუფასურება ხდება მაშინ, როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აჭარბებს მის აღდგენით ღირებულებას, რომელიც წარმოადგენს გაყიდვის ხარჯით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესს. აქტივის გასვლასთან დაკავშირებული დანახარჯებით შემცირებული სამართლიანი ღირებულება გამოიანგარიშება ანალოგიური აქტივების გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით შესრულებული გაყიდვის გარიგებებიდან მიღებული მონაცემების საფუძველზე ან ემპირიული ფასების მიხედვით, რასაც აკლდება აქტივის გასხვისებასთან დაკავშირებული ზღვრული ხარჯები. გამოყენების ღირებულების გაანგარიშება ხდება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდით. ფულადი ნაკადები მიიღება მომდევნო ხუთი წლის ბიუჯეტიდან და არ მოიცავს რესტრუქტურისაზიან, რომელთა ვალდებულებაც ჯგუფს ჯერ არ აუღია ან მნიშვნელოვან სამომავლო ინვესტიციებს, რომლებიც გააუმჯობესებს ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის შემოწმებული აქტივების ეფექტურობას.

ხელმძღვანელობამ ჩაატარა მაჩვენებლის ანალიზი, რომლის მიხედვითაც აქტივები შესაძლოა გაუფასურდეს 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მან ვერ მოახდინა გარე ან შიდა ფაქტორების გამოვლენა, რომლებმაც შესაძლოა გამოიწვიონ ძირითადი საშუალებების გაუფასურება.

(ii) სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი

ჯგუფი აღიარებს რეზერვებს სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და იყენებს სტანდარტის გამარტივებულ მიდგომას.

ხელმძღვანელობამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დაიანგარიშა ამ ფინანსური ინსტრუმენტების ვადის გათვალისწინებით. ჯგუფმა გამოიყენა მისი საკრედიტო ზარალის გამოცდილების გათვალისწინებით მომზადებული ანარიცხის მოდელი, რომელიც მოვალეების მომავალზე ორიენტირებულ ფაქტორებს და ეკონომიკურ გარემოს მოერგო.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საკრედიტო ინსტიტუტებში არსებული თანხებისთვის (ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში), ჯგუფმა განსაზღვრა, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არაარსებითი იყო. ამგვარად, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოსალოდნელი არაუზრუნველყოფილი თანხების რეზერვი 27,012 ლარის (2018 წ.: 26,217 ლარი) ოდენობით სავალო ფინანსური აქტივების გაუფასურებით გამოწვეული შესაძლო ზარალის საუკეთესო შეფასებაა (მე-8 და მე-13 შენიშვნები).

(iii) პოტენციური საგადასახადო ვალდებულებების შეფასება

არსებობს გაურკვევლობები რთული საგადასახადო რეგულაციების ინტერპრეტაციასთან მიმართებაში. ჯგუფი გონივრული შეფასებების საფუძველზე ქმნის გარკვეულ ანარიცხებს საგადასახადო ორგანოების მხრიდან შემოწმების შესაძლო შედეგებისთვის. ანარიცხების დონეს განსაზღვრავს რამდენიმე ფაქტორი, კერძოდ წინა საგადასახადო შემოწმებებიდან მიღებული გამოცდილება და დასაბეგრი კომპანიისა და შესაბამისი საგადასახადო ორგანოს მიერ საგადასახადო კოდექსის განსხვავებული ინტერპრეტაცია. ინტერპრეტაციის ამგვარი განსხვავებები შესაძლოა წარმოიშვას მრავალ საკითხთან დაკავშირებით, ქვეყანაში უპირატესად არსებული ვითარებებიდან გამომდინარე. 22-ე შენიშვნაში განხილულია სხვა საგადასახადო პირობითი ვალდებულებები.

(iv) საინვესტიციო ქონების შეფასება

ჯგუფი საინვესტიციო ქონებას აღრიცხავს სამართლიანი ღირებულებით და სამართლიანი ღირებულების კლებასა და მატებას აღიარებს სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. შეფასების მეთოდად გამოყენებულია საბაზრო შედარებითი და შემოსავლის მეთოდები. ჯგუფმა შიდა სპეციალისტს დაავალა საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების შეფასება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (26-ე შენიშვნა).

(v) ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება

როდესაც ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღრიცხული ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება ვერ შეფასდება აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასებით, მათი სამართლიანი ღირებულება ფასდება დისკონტირებული ფულადი ნაკადის (DCF) მოდელში შესული შეფასების მეთოდით. ფულადი ნაკადები წარმოიქმნება კაპიტალში ინვესტიციის მომდევნო ხუთი წლის ბიუჯეტიდან. სამართლიანი ღირებულების თანხა მგრძნობიარეა დისკონტირებული განაკვეთის მიმართ, ექსტრაპოლაციის მიზნით. სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისთვის გაკეთებული ძირითადი დაშვებები, მგრძნობელობის ანალიზის ჩათვლით, უფრო დაწვრილებით მე-11 შენიშვნაშია განმარტებული.

**კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)**

6. შემოსავალი

	2019	2018
ბუნებრივი აირი – საბითუმო რეალიზაცია	881,657	692,305
ნავთობპროდუქტები	586,758	562,494
ბუნებრივი აირი – კომუნალური მომსახურება	204,867	160,372
ბუნებრივი აირი – გაზგასამართი სადგურები	53,746	66,051
გაზიფიკაციის, დამონტაჟების და სარემონტო მომსახურება (ა)	25,327	31,326
ბენზინგასამართი სადგურების მაღაზიები (ბ)	17,847	15,652
ნავთობპროდუქტების ტრანსპორტირება (გ)	2,811	2,839
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	21,791	15,163
სულ შემოსავალი	1,794,804	1,546,202

- (ა) ჯგუფი ფიზიკურ და იურიდიულ პირებს უწევს გაზიფიკაციის, დამონტაჟებისა და სარემონტო მომსახურებას. ამ მომსახურებიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება შესაბამისი სამუშაოების დასრულების მომენტში.
- (ბ) გაზისა და ნავთობპროდუქტების რეალიზაციის გარდა ჯგუფი ასევე ფლობს თავის ბენზინგასამართ სადგურებთან არსებული მაღაზიების ქსელს. ამ პროდუქტების შესაბამისი თვითღირებულება წარმოდგენილია როგორც სხვა გაყიდული საქონლის თვითღირებულება სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.
- (გ) ჯგუფი ნავთობპროდუქტების ტრანსპორტირების მომსახურებას უწევს თავის საბითუმო კლიენტებს.

ჯგუფმა აღიარა შემოსავალთან დაკავშირებული შემდეგი სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები და სახელშეკრულებო ვალდებულებები:

	2019	2018
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	284,478	293,157
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	5,046	4,588

სავაჭრო დებიტორული დავალიანების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც საზღაურის მიღების უფლება უპირობო ხდება. კომუნალური ბუნებრივი აირის გაყიდვიდან სავაჭრო დებიტორული დავალიანება გამოხატულია ლარში და აქვს 30-დღიანი ვადა. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება ნავთობპროდუქტების და ბუნებრივი გაზის ბითუმად გაყიდვიდან ლარში და აშშ დოლარშია გამოხატული და, როგორც წესი, 60-დღიანი ვადა აქვს. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება უპროცენტოა.

სახელშეკრულებო ვალდებულებები ითვლება კლიენტებისგან მიღებულ საზღაურად და წარმოადგენს ჯგუფის ვალდებულებას, გადასცეს საქონელი ან მომსახურება გაუწიოს ამ კლიენტებს. 5,046 ლარის ოდენობით ჯგუფის სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება მოსალოდნელია 2020 წლის შემოსავლის სახით, რომელიც უკავშირდება საანგარიშგებო თარიღში დაუკმაყოფილებელი შესასრულებელ ვალდებულებებს.

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

7. სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2019	2018
გაზიფიკაციის და შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების დანახარჯები	16,364	23,377
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	11,123	9,332
პროფესიული მომსახურება	4,608	2,721
კომუნალური მომსახურება და კავშირგაბმულობა	5,835	6,518
ობიექტების იჯარა	2,661	11,734
ბანკის საკომისიო	2,952	3,463
სამგზავრო და წარმომადგენლობითი ხარჯები	1,187	2,620
საწვავი	1,862	1,995
ნავთობპროდუქტების ჩამოწერა ნავთობბაზებზე	2,774	1,338
სათადარიგო ნაწილების ჩამოწერა	185	858
დაზღვევა	812	812
სხვა ჯარიმები და საურავები	15	766
ქველმოქმედება და სპონსორობაზე	458	727
საგადასახადო ჯარიმები (ა)	1,476	1,862
ბუნებრივი აირის სისტემის რეგულირების მოსაკრებელი	2,074	2,100
სხვა	12,921	13,416
სულ სხვა საოპერაციო ხარჯები	67,307	83,639

(ა) საგადასახადო ჯარიმები მოიცავს გარკვეული საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებების დაგვიანებით გადახდის გამო დაკისრებულ ჯარიმებს.

8. (შექმნილი)/გაუქმებული ანარიცხები, წმინდა

	სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (ა)	გრძელვადიან აქტივებზე გადახდილი ავანსები (ბ)	სხვა დებიტორული დავალიანებები (ა)	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	27,179	372	2,683	30,234
(გაუქმებული)/შექმნილი ანარიცხები, წმინდა	(962)	(372)	348	(986)
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	26,217	–	3,031	29,248
(გაუქმებული)/შექმნილი ანარიცხები, წმინდა	795	–	198	993
2019 წლის 31 დეკემბერი	27,012	–	3,229	30,241

(ა) სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება მაშინ, როდესაც არსებობს ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ მომხმარებელი ვერ აკმაყოფილებს გადახდის ვალდებულებებს, რასაც უმეტეს შემთხვევაში საფუძვლად უდევს აღნიშნული მომხმარებლების ვადაგადაცილებული დებიტორული დავალიანების არსებობა (მე-13 და მე-14 შენიშვნა).

(ბ) ძირითად საშუალებებზე გადახდილი ავანსების რეზერვი იქმნება გაზიფიკაციის პროექტებთან და ბენზინგასამართი სადგურების მშენებლობასთან დაკავშირებით კონტრაქტორებისთვის გადახდილი ავანსებისთვის. რეზერვი იქმნება მაშინ, როდესაც არსებობს ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ კონტრაქტის ვერ შეძლებს შესაბამისი სამშენებლო ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებას. უკვე შექმნილი რეზერვის შემობრუნება ხდება კონტრაქტებისგან გარკვეული სამშენებლო სამუშაოების დაგვიანებით ჩაბარების შემთხვევაში.

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

9. ძირითადი საშუალებები

თვითღირებულება	მიწა	მიღსადენები	შენიშნა- ნაგებობები	მანქანა- დანადგარები და აღჭურვილობა	სატრანსპორტო საშუალებები და ავეჯი	კომპიუტერული და საკომუნიკაციო აღჭურვილობა	სხვა	დაუმთავრებელი შენიშნა	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	50,488	644,821	230,917	54,532	15,980	10,969	8,362	3,789	1,019,858
შესყიდვები	–	–	–	795	641	72	3,219	53,534	58,261
შვილობილი კომპანიის შესყიდვა	–	8,787	–	–	–	–	–	–	8,787
გასვლები	(740)	(1,473)	(182)	(709)	(1,030)	(333)	(151)	–	(4,618)
რეკლასიფიცირებული საინვესტიციო ქონებაში	–	–	–	–	–	–	–	(432)	(432)
გადატანები	21	52,105	866	1,085	18	155	(1,162)	(53,088)	–
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	49,769	704,240	231,601	55,703	15,609	10,863	10,268	3,803	1,081,856
შესყიდვები	–	–	632	1,353	312	–	4,624	106,462	113,383
გასვლები	–	(108)	(413)	(1,426)	(2,916)	(227)	(465)	(3,738)	(9,293)
გადატანები	1,239	70,293	11,441	20,970	1,913	299	(2,240)	(103,915)	–
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	51,008	774,425	243,261	76,600	14,918	10,935	12,187	2,612	1,185,946
ცვეთა და გაუფასურება									
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	837	111,101	82,738	27,540	9,330	7,271	3,880	2,255	244,952
ცვეთა წლის განმავლობაში	–	15,809	9,215	2,593	1,650	849	1,131	–	31,247
გასვლები	–	(184)	(55)	(644)	(804)	(310)	–	–	(1,997)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	837	126,726	91,898	29,489	10,176	7,810	5,011	2,255	274,202
ცვეთა წლის განმავლობაში	–	16,983	10,673	3,412	1,779	844	1,580	–	35,271
გასვლები	–	(8)	(257)	(565)	(1,847)	(22)	(50)	–	(2,749)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	837	143,701	102,314	32,336	10,108	8,632	6,541	2,255	306,724
წმინდა საბალანსო ღირებულება									
2018 წლის 31 დეკემბერს	48,932	577,514	139,703	26,214	5,433	3,053	5,257	1,548	807,654
2019 წლის 31 დეკემბერს	50,171	630,724	140,947	44,264	4,810	2,303	5,646	357	879,222

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის მიღსადენებით უზრუნველყოფილია ქართული ბანკებიდან აღებული სესხები (მე-17 შენიშვნა).

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

10. იჯარა

ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ჯგუფს აქვს საოფისე შენობის, ნავთობისა და გაზისთვის საჭირო ქონებების და სხვა აქტივების იჯარის ხელშეკრულებები, 1-დან 39 წლამდე იჯარის ვადით. ამ იჯარებისთვის, ჯგუფი სარგებლობს „მოკლევადიანი იჯარის“ და „დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის“ აღიარებისგან გათავისუფლების უფლებით. ქვემოთ განსაზღვრულია აღიარებული გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივების საბალანსო ღირებულება:

	შენობა- ნაგებობები	მანქანა- დანადგარები და აღჭურვილობა	სხვა	სულ
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	22,737	7,872	3,719	34,328
შესყიდვები	–	4,731	–	4,731
ცვეთის ხარჯი	(4,545)	(3,170)	(2,058)	(9,773)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	18,192	9,433	1,661	29,286

ქვემოთ მოცემულია მოგებაში ან ზარალში აღიარებული თანხები:

	2019
გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივების ხარჯის ამორტიზაცია	9,773
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	3,639
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული მთლიანი თანხა	13,412

საიჯარო ვალდებულებები

	2019
1 იანვარს	34,328
წლის განმავლობაში აღიარებული იჯარები	4,731
გადახდილი ძირითადი თანხა	(8,845)
დარიცხული პროცენტი	3,639
გადახდილი პროცენტი	(3,639)
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა ზარალი	398
31 დეკემბერს	30,612

2019 წელს იჯარებისთვის მთლიანმა ფულადმა ნაკადებმა, მათ შორის მოკლევადიანი და დაბალფასიანი აქტივების იჯარებისა, 15,145 ლარი შეადგინა.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

11. გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები

გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები მოიცავს კაპიტალში ინვესტირებას, რომელიც სხვა სრულ შემოსავალში სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება და წარმოადგენს ინვესტირებას ლისტიგში არ შესული კომპანიის წილობრივ აქციებში. ჯგუფი ფლობს არასაკონტროლო წილს 4,98%-ის ოდენობით სს „საქორგგაზში“ 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. სს „საქორგგაზი“ საქართველოს რეგიონებში იურიდიულ და ფიზიკურ პირებზე ყიდის ბუნებრივ აირს გაზგამანაწილებელი ქსელის მეშვეობით. კაპიტალის ინვესტიცია სს „საქორგგაზში“, რომელიც კლასიფიცირდება გასაყიდად გამიზნულ ფინანსურ აქტივებად 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლასიფიცირდება და ფასდება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ მოგებაში აღრიცხული კაპიტალის ინვესტიციის სახით, 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული. ჯგუფმა გადაწყვიტა გამოუთხოვადად მოეხდინა მისი ლისტიგში არ შესული კაპიტალის ინვესტიციის კლასიფიკაცია ამ კატეგორიის ქვეშ, თავდაპირველი გამოყენების თარიღში, რადგან მას განზრახული აქვს ამ ინვესტიციის ფლობა განჭვრეტად მომავალში.

2019 და 2018 წლებში ჯგუფს არ მიუღია დივიდენდები თავისი კაპიტალის ინვესტიციიდან.

ინვესტიციას არ აქვს აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასი. ლისტიგში არ შესული კაპიტალის ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების (DCF) მოდელის გამოყენებით. კაპიტალის ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულების თანხა განისაზღვრა ფულადი ნაკადების პროექტირების გამოყენებით ჯგუფის მიერ შემუშავებული ფინანსური პროგნოზებიდან, 5 წლის პერიოდისთვის. ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის გამოყენებულია დაბეგვრის შემდგომი 14.59%-იანი დისკონტირების განაკვეთი. შეფასების შედეგად, ამ კაპიტალის ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულების თანხა განისაზღვრა, როგორც უმნიშვნელო ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ღირებულებისთვის. გარდა ამისა, კაპიტალის ინვესტიცია ხორციელდება ნულოვანი ღირებულებით.

სამართლიანი ღირებულების დაანგარიშება განსაკუთრებით მგრძნობიარეა შემდეგი დაშვებების მიმართ: დისკონტირების განაკვეთი წარმოადგენს სს „საქორგგაზის“ დამახასიათებელი, ფულის დროით ღირებულებასთან დაკავშირებული რისკებისა და საბაზისო აქტივების ინდივიდუალური რისკების შეფასებას, რომლებიც არ ასახულა ფულადი ნაკადების პროგნოზებში. გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთის 1%-იანი ზრდა გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების შემცირებას 1%-ით (148 ლარით). საბოლოო ზრდის განაკვეთი – გრძელვადიან ზრდის ტემპად გამოიყენება საქართველოს რეალური მშპ-ის ზრდის ტემპი, რათა მოხდეს ფულადი ნაკადების პროგნოზის ექსტრაპოლაცია ხუთწლიანი პერიოდის შემდეგ და შეადგენს 4.09%-ს. გრძელვადიანი ზრდის ტემპის 1%-ით შემცირება გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების 154 ლარით ზრდას.

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

12. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

	2019	2018
დიზელი ნავთობბაზებში	13,880	21,716
ნავთობპროდუქტები ბენზინგასამართი სადგურებზე	10,901	9,423
სათადარიგო ნაწილები	5,129	4,553
ბენზინი ნავთობბაზებში	9,405	4,265
ბუნებრივი აირი	1,988	1,184
სხვა ნავთობპროდუქტები	259	225
სხვა სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	5,388	3,697
	46,950	45,063

13. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება

	2019	2018
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება ბუნებრივი აირის გაყიდვიდან (საბითუმო)	193,456	194,294
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება ბუნებრივი აირის გაყიდვიდან (კომუნალური)	60,258	58,681
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება ნავთობპროდუქტების გაყიდვიდან	26,564	34,680
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება ტექნიკური სამუშაოებიდან და სხვა მომსახურებიდან	20,259	14,349
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება გაზიფიკაციიდან	10,953	17,370
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის გამოკლებით (მე-8 შენიშვნა)	(27,012)	(26,217)
	284,478	293,157

სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებების პროცენტი არ ერიცხება და მათი ვადა, როგორც წესი, 30-დან 60 დღემდეა.

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებებში შესული კრედიტის ხარისხის მიხედვით ანალიზი ასეთია:

2019 წლის 31 დეკემბერი	<30 დღე	30-60 დღე	61-90 დღე	>90 დღე	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთი	0.16%	0.61%	0.68%	36.05%	8.67%
მთლიანი შეფასებული მოსალოდნელი დეფოლტირებული საბალანსო ღირებულება	211,743	14,759	11,443	73,545	311,490
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(331)	(90)	(77)	(26,514)	(27,012)

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

13. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბერი	<30 დღე	30-60 დღე	61-90 დღე	>90 დღე	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთი	0.49%	0.37%	0.47%	33.59%	8.21%
მთლიანი შეფასებული მოსალოდნელი დეფოლტირებული საბალანსო ღირებულება	196,339	28,386	20,086	74,563	319,374
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(971)	(105)	(95)	(25,045)	(26,217)

90 დღეზე მეტით გადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ნაშთი ძირითადად შედგება სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენის ჯგუფის დავალიანებისგან. ჯგუფი არის საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო, რომლის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე არის სოკარი. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ დებიტორული დავალიანების ამოღებასთან დაკავშირებული რისკები არ აქვს, რადგან ჯგუფს მშობელი კომპანია აკონტროლებს, რომელსაც, თავის მხრივ, აკონტროლებს აზერბაიჯანის რესპუბლიკა, და ამრიგად, აქვს სუვერენული საკრედიტო რისკი.

14. სხვა აქტივები

	2019	2018
გრძელვადიანი		
გაცემული სესხები	3,263	3,039
	3,263	3,039
მიმდინარე		
მომწოდებლებისთვის გადახდილი ავანსები	4,529	4,284
გაცემული სესხები	768	1,971
სხვა აქტივები	5,851	6,240
გამოკლებული: რეზერვი (მე-8 შენიშვნა)	(3,229)	(3,031)
	7,919	9,464

15. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2019	2018
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკებში	11,365	4,974
ნაღდი ფულის ნაშთი სალაროში	939	828
	12,304	5,802

ფულადი სახსრები განთავსებულია წამყვან ქართულ ბანკებში. ფულად ანგარიშებს ერიცხება პროცენტი, რომლის ოდენობაც უმნიშვნელოა.

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

16. კაპიტალი

ჯგუფის საწესდებო კაპიტალი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის 409,291 ლარს შეადგენს (2017 წ.: 409,291 ლარი). 2017 წლის 20 აპრილს ჯგუფის პარტნიორებმა გადაწყვიტეს 100,000,000 აშშ დოლარის (243,576 ლარი) შეტანა საწესდებო კაპიტალში ჯგუფისთვის გაცემულ სესხებზე მისაღები თანხების კაპიტალად გარდაქმნით, კერძოდ:

- ▶ მშობელმა კომპანიამ გარდაქმნა 83,670,000 აშშ დოლარი (203,937 ლარი) მის მიერ გაცემული სესხიდან: 75,328,000 აშშ დოლარი (183,580 ლარი) ძირითადი თანხიდან, ხოლო 8,342,000 აშშ დოლარი (20,357 ლარი) დარიცხული პროცენტიდან;
- ▶ „EVENTUS GENERAL TRADING FZE“-მ გარდაქმნა 16,330,000 აშშ დოლარი (39,639 ლარი) მის მიერ გაცემული სესხიდან: 15,093,000 აშშ დოლარი (36,637 ლარი) ძირითადი თანხიდან, ხოლო 1,237,000 აშშ დოლარი (3,002 ლარი) დარიცხული პროცენტიდან;

31 დეკემბრისთვის წილები შემდეგნაირად გადანაწილდა:

მფლობელი:	2019
მშობელი კომპანია	75.505%
„EVENTUS GENERAL TRADING FZE“	16.33%
„INTERSUN HOLDING FZCO“	8.165%

დამატებით შეტანილი კაპიტალი წარმოდგენილია ჯგუფის მშობელი კომპანიის მიერ საწესდებო კაპიტალში დამატებით განხორციელებული შენატანებით და მშობელი კომპანიისგან მიღებული სესხის ტრანშების სამართლიან ღირებულებასა და თავდაპირველად აღიარებისას არსებულ ნომინალურ ღირებულებას შორის სხვაობით. 2017 წელს სესხის საწესდებო კაპიტალად გარდაქმნის შედეგად, დამატებით შეტანილი კაპიტალი 39,875 ლარით შემცირდა.

17. სესხები

	ვალუტა	ხელშეკრულების ვადა	ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები	2019	2018
ადგილობრივი ბანკებისგან ნასესხები ფულადი სახსრები	აშშ დოლარი/ ლარი	2020-2024	7-16%	432,034	357,929
მშობელი კომპანიისგან მიღებული სესხი (ა)	აშშ დოლარი	2024 წლის 28 ოქტომბერი	7.20%	129,031	112,740
„EVENTUS GENERAL TRADING FZE“(ბ)	აშშ დოლარი	2023 წლის 30 აპრილი	3.21%	16,802	15,130
შპს „სოკარ ოვერსიზ“ (გ)	აშშ დოლარი	2025 წლის 27 აპრილი	2.85%	108,086	99,576
შპს „სოკარ ოვერსიზ“ (გ)	აშშ დოლარი	2026 წლის 25 აგვისტო	2.60%	49,442	45,366
				735,395	630,741
გრძელვადიანი წილი				370,348	276,615
მიმდინარე წილი				365,047	354,126

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. სესხები (გაგრძელება)

(ა) მშობელი კომპანიისგან მიღებული სესხი

მშობელი კომპანიისგან სესხი მიღებული იქნა 2006 წლის 3 ნოემბერს თითოეული ტრანშის მიღებიდან 3 წლის ვადით, სულ 26,000,000 აშშ დოლარის ოდენობით. თითოეულ ტრანშს დაფარვის ინდივიდუალური გრაფიკი აქვს. სასესხო ხელშეკრულების პირობები რამდენჯერმე შეიცვალა. 2019 წელს საიჯარო ცვლილებების თანახმად, დაფარვის ვადა 2024 წლამდე გახანგრძლივდა. სესხის თითოეული ტრანში განცალკევებულად აღირიცხება და მისი აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. სხვაობა სესხის სამართლიან და ნომინალურ ღირებულებებს შორის აღიარებულია დამატებით შეტანილ კაპიტალში.

(ბ) „EVENTUS GENERAL TRADING FZE“-ისგან მიღებული სესხი

2016 წლის 25 მარტს ჯგუფმა ისესხა 20,000,000 აშშ დოლარი (44,574 ლარი) ჯგუფის არასაკონტროლო პაკეტის მფლობელისგან – EVENTUS GENERAL TRADING FZE. ამ სესხის ვადა ათვისების თარიღიდან 8 წელია.

(გ) შპს „სოკარ ოვერსიზისგან“ მიღებული სესხი

2017 წლის 7 ივნისსა და 11 ოქტომბერს ჯგუფმა შპს "სოკარ ოვერსიზისგან" გაზიფიკაციის პროექტის დასაფინანსებლად ისესხა 34,600,000 აშშ დოლარი (83,345 ლარი) და 16,000,000 აშშ დოლარი (39,679 ლარი). სესხის დაფარვის ვადა 209 წლის 22 თებერვალს შესაბამისად გახანგრძლივდა 2025 წლის აპრილამდე და 2026 წლის აგვისტომდე.

(დ) ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები

	2019	2018
მშობელი კომპანიისგან მიღებული სესხის საპროცენტო ხარჯი	10,880	11,930
სხვა სესხებზე გაწეული საპროცენტო ხარჯი	45,701	34,930
ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან დაკავშირებულ ვალდებულებაზე გაწეული ფინანსური ხარჯი	2,482	387
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	3,639	–
	62,702	47,247

(ე) ცვლილებები საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილ ვალდებულებებში

	2019	2018
1 იანვარს	630,741	504,792
მიღებული ძირითადი თანხა	502,839	752,600
გადახდილი ძირითადი თანხა	(444,962)	(658,383)
დარიცხული პროცენტი	56,581	46,860
გადახდილი პროცენტი	(38,779)	(28,782)
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა ზარალი	28,975	13,654
31 დეკემბერს	735,395	630,741

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

18. სახელმწიფო გრანტი

	2019	2018
1 იანვრის მდგომარეობით	5,400	5,589
წლის განმავლობაში მიღებული	33,138	–
კონსოლიდირებულ მოგებაში ან ზარალში აღიარებული	(837)	(189)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	37,701	5,400
მიმდინარე წილი	2,030	–
გრძელვადიანი წილი	35,671	5,400

ჯგუფმა სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოსგან საიჯარო ხელშეკრულების საფუძველზე მიიღო ორი მილსადენი. ამ მილსადენების მთლიანმა ღირებულებამ 44,835 ლარი შეადგინა.

19. წმინდა საგადასახადო დავალიანება

	2019	2018
გადასახდელი დღგ	4,625	28,174
აქციზის გადასახადი	11,549	18,044
ქონების გადასახადი	3,097	7,115
ხელფასებთან დაკავშირებული გადასახადები	3,651	5,157
	22,922	58,490

20. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

	2019	2018
გაზის შესყიდვასა და ტრანსპორტირებასთან დაკავშირებული კრედიტორული დავალიანება (ა)	403,752	283,585
ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან დაკავშირებული მოკლევადიანი ვალდებულება (ბ)	13,218	45,341
ნავთობპროდუქტების შესყიდვასა და ტრანსპორტირებასთან დაკავშირებული კრედიტორული დავალიანება (ა)	83,370	116,196
სხვა კრედიტორული დავალიანება	19,806	30,198
	520,146	475,320

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (გაგრძელება)

(ა) გაზისა და ნავთობპროდუქტების შესყიდვასთან დაკავშირებული კრედიტორული დავალიანება

ზემოაღნიშნული ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო პირობებია:

- ▶ სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება უპროცენტოა და, ჩვეულებრივ, 45 დღეში იფარება;
- ▶ სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება ძირითადად ლარსა და აშშ დოლარშია გამოხატული;
- ▶ სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება ძირითადად საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების მიმართ არსებობს. ამ კრედიტორული დავალიანების მნიშვნელოვანი ნაწილი ვადაგადაცილებულია. სავაჭრო ანგარიშების ვადაგადაცილების დაშვება მშობელი კომპანიის მიერ ჯგუფის დაფინანსების ერთ-ერთი მექანიზმია.

(ბ) ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან დაკავშირებული მოკლევადიანი ვალდებულება

ძირითადი საშუალებების შესყიდვასთან დაკავშირებული მოკლევადიანი ვალდებულებები ძირითადად გაზიფიკაციის პროექტებს უკავშირდება.

21. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა

მიმოხილვა

ჯგუფის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სესხებისგან, სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებისგან და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია ჯგუფის ოპერაციების დაფინანსება და გარანტიების გაცემა თავისი ოპერაციების მხარდასაჭერად. ჯგუფის ძირითადი ფინანსური აქტივები მოიცავს სესხებს, სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებას, წილობრივ ინსტრუმენტებს და ნაღდი ფულის ნაშთს ბანკში, რომლებიც პირდაპირ მისი ოპერაციებიდან მიიღება.

ჯგუფის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები. ჯგუფი არის საბოლოო მშობელი კომპანიის მიერ კონტროლირებული დიდი ჯგუფის ნაწილი. ფინანსური რისკების უმეტესი ნაწილი იმართება და კონტროლდება მშობელი კომპანიის დონეზე. ფინანსური ვალდებულებების უმეტესობა ჯგუფს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების მიმართ აქვს. ჯგუფის ხელმძღვანელობის მიერ ფინანსური რისკის მართვის მიზანია ჯგუფის ყოველდღიური ოპერაციების შესრულების უზრუნველყოფა, ოპერაციებიდან საკმარისი ნაღდი ფულის მიღება, რომ დააფინანსოს საოპერაციო და მიმდინარე კაპიტალური დანახარჯები და სასესხო ვალდებულებები მესამე მხარეების მიმართ.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

21. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ა) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ მომწოდებელი ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით კომპანიას ფინანსური ზარალი მიადგება. ჯგუფს საკრედიტო რისკი აქვს საოპერაციო საქმიანობიდან (ძირითადად სავაჭრო დებიტორული დავალიანება) და ფინანსური საქმიანობიდან, ასევე ბანკებსა და ფინანსურ ინსტიტუტებში განთავსებული ანგარიშებიდან, სავალუტო გარიგებებიდან და სხვა ფინანსური ინსტრუმენტებიდან გამომდინარე.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ნაშთი შედგება იმ აბონენტებისგან მისაღები თანხებისგან, რომლებსაც ჯგუფი ბუნებრივ გაზს აწვდის და საბითუმო მომხმარებლებისგან მისაღები თანხებისგან, რომლებიც ჯგუფისგან ნავთობპროდუქტებს ყიდულობენ. სხვა აქტივების დიდი ნაწილი მოიცავს იურიდიული და ფიზიკური პირებისგან მისაღებ გაზიფიკაციის მომსახურების საფასურს.

ჯგუფის სავაჭრო დებიტორული დავალიანების საკრედიტო რისკის მართვის შესახებ უფრო დაწვრილებით არის განხილული მე-13 შენიშვნაში.

ხელმძღვანელობა საკრედიტო რისკს აკონტროლებს ნაღდი ფულის განთავსებით საქართველოს უმაღლესი რეიტინგის მქონე ბანკებში, რომლებსაც ჯგუფთან უწყვეტი საქმიანი ურთიერთობა აკავშირებთ.

საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ოდენობა საანგარიშგებო თარიღისთვის:

	საბალანსო ღირებულება	
	2019	2018
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (მე-13 შენიშვნა)	284,478	293,157
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში (მე-15 შენიშვნა)	3,051	4,974
გაცემული სესხები	11,365	4,030
სხვა აქტივები	3,602	4,189
	302,496	306,350

(ბ) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფს გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა რომელიმე ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ ჯგუფის მიდგომაა, შეძლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და ჯგუფის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

21. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ბ) ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკის გონივრული მართვა გულისხმობს საკმარისი რაოდენობის ფულადი სახსრების შენარჩუნებას და დაფინანსების ხელმისაწვდომობას საკმარისი საკრედიტო თანხების საშუალებით. ჯგუფს მიმდინარე ვალდებულებები ძირითადად დაკავშირებული მხარეების მიმართ აქვს, ამიტომ ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ეს ანიჭებს ჯგუფს საკმარის მოქნილობას ვალდებულებების დაფარვის ვადებთან მიმართებით, რაც აუცილებელია მომავალში ბიზნესის საკმარისი ლიკვიდურობის უზრუნველსაყოფად. მე-2 შენიშვნაში მოცემულია ჯგუფის დაშვებები ფუნქციონირებადი საწარმოს შეფასებასთან დაკავშირებით.

ქვემოთ მოცემული ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადები, პროცენტის სავარაუდო გადახდების ჩათვლით. ფულადი ნაკადების ვადები და თანხები სავარაუდოდ არ იქნება განსხვავებული ვადიანობის ანალიზში აღწერილისგან.

2019 წლის 31 დეკემბერი	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებ ო ფულადი ნაკადები		1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი
		1 წელზე	ნაკლები		
ფინანსური ვალდებულებები					
სესხები (მე-17 შენიშვნა)	735,395	796,316	381,161	373,224	41,931
სხვა ვალდებულებები (მე-10 შენიშვნა)	30,612	35,867	12,225	23,210	432
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (მე-20 შენიშვნა)	520,147	520,147	520,147	–	–
	1,286,153	1,352,329	913,532	396,434	42,363

2018 წლის 31 დეკემბერი	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებ ო ფულადი ნაკადები		1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი
		1 წელზე	ნაკლები		
ფინანსური ვალდებულებები					
სესხები (მე-17 შენიშვნა)	630,741	715,610	384,794	330,816	–
საიჯარო ვალდებულებები (მე-10 შენიშვნა)	34,328	42,974	10,880	31,663	431
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (მე-20 შენიშვნა)	475,320	475,320	475,320	–	–
	1,140,389	1,233,904	870,994	362,479	431

(გ) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამომავლო ფულადი ნაკადების სამართლიანი ღირებულება ცვალებადი იქნება საბაზრო ფასების მერყეობის გამო. საბაზრო ფასები ორი ტიპის რისკს შეიცავს: საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სავალუტო რისკს. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებზეც საბაზრო რისკი მოქმედებს, არის სესხები, სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება, მიმდინარე ანგარიშები ბანკებში და სავაჭრო დებიტორული დავალიანება.

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

21. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(გ) საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ წარმოდგენილი მგრძნობელობის ანალიზი ეხება პოზიციას 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

მგრძნობელობის ანალიზი მომზადებულია იმ საფუძველზე, რომ წმინდა ვალის ოდენობა, სესხის განაკვეთის პროფილი და ფინანსური ინსტრუმენტების პროპორციული წილი უცხოურ ვალუტებში მუდმივია.

ჯგუფს აქვს ღია საპროცენტო და სავალუტო პოზიცია, რომელზეც ზეგავლენას ახდენს ბაზრის ზოგადი და კონკრეტული ცვლილებები.

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსის მერყეობის გამო. ჯგუფისთვის დამახასიათებელი სავალუტო რისკი ძირითადად უკავშირდება უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ ფინანსურ ვალდებულებებს.

ჯგუფი არ ახდენს სავალუტო კურსის რისკის წინააღმდეგ ჰეჯირებას.

სავალუტო რისკზე დამოკიდებულება

ჯგუფის სავალუტო რისკები ასეთია:

	აშშ დოლარში გამოხატული		ევროში გამოხატული	
	2019	2018	2019	2018
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	4,837	1,663	9	4
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	444	4,207	–	–
გაცემული სესხები	–	–	3,238	4,333
სესხები	(363,802)	(358,216)	–	–
საიჯარო ვალდებულება	(2,918)	(1,689)	(1,052)	(616)
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება	(349,260)	(296,689)	(1,169)	(1,166)
რისკის ნეტო ოდენობა	(710,699)	(650,724)	1,026	2,555

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

21. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(გ) საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

სავალუტო რისკის მგრძნობელობა

ქვედა ცხრილებში ასახულია მგრძნობელობა აშშ დოლარსა და ევროში სავალუტო კურსების გონივრულად მოსალოდნელი ცვლილებების მიმართ, როდესაც ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივია. ჯგუფის დასაბეგრ მოგებაზე/(ზარალზე) გავლენას ახდენს ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებების ცვლილება. ჯგუფის ყველა დანარჩენ ვალუტასთან დაკავშირებული რისკები არ არის არსებითი.

	გამყარება	გაუფასურება
2019 წლის 31 დეკემბერი		
აშშ დოლარი (10%/-5%-იანი ცვლილება)	(71,070)	35,535
ევრო (11%/-6%-იანი ცვლილება)	113	(62)
2018 წლის 31 დეკემბერი		
აშშ დოლარი (11%/-11%-იანი ცვლილება)	(71,886)	71,886
ევრო (11%/-11%-იანი ცვლილება)	141	(141)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის გამო. ჯგუფისთვის დამახასიათებელი საპროცენტო განაკვეთის რისკი ძირითადად უკავშირდება სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე გარკვეულ ნაწილს.

მოცემული ცხრილში ასახულია მგრძნობელობა სესხების ამ ნაწილის საპროცენტო განაკვეთების გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილებების მიმართ სხვა ფაქტორების უცვლელობის პირობით. ჯგუფის დასაბეგრ მოგებაზე/(ზარალზე) შემდეგ გავლენას ახდენს ნასესხები სახსრების ცვალებადი განაკვეთები.

	ზრდა/(კლება) საბაზისო ერთეულებში	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე/ (ზარალზე)
2019 წლის 31 დეკემბერი	+57/-57	(520)/520
2018 წლის 31 დეკემბერი	+44/-44	(288)/288

**კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)**

21. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(დ) სამართლიანი ღირებულებები

სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ თანხის დაახლოებით დასადგენად, რომელზეც შეიძლება გაიცვალოს ფინანსური ინსტრუმენტი მხარეებს შორის გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით შემდგარი გარიგების დროს. თუმცა, განუსაზღვრელობების და სუბიექტური განსჯის გამოყენების გამო, არ უნდა ჩაითვალოს, რომ სამართლიანი ღირებულება დაუყოვნებლივ რეალიზებადია აქტივების გაყიდვისა და ვალდებულებების დაფარვისას.

ქვემოთ წარმოდგენილია ჯგუფის 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო და სამართლიანი ღირებულებების შედარება კლასების მიხედვით.

	საბალანსო ღირებულება		სამართლიანი ღირებულება	
	2019	2018	2019	2018
ფინანსური აქტივები				
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (მე-13 შენიშვნა)	284,478	293,157	284,478	293,157
გაცემული სესხები	3,051	4,030	2,586	3,416
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (მე-15 შენიშვნა)	12,304	5,802	12,304	5,802
ფინანსური აქტივები, სულ	299,833	302,989	299,368	302,375
ფინანსური ვალდებულებები				
სესხები და გადასახდელი ანგარიშები (მე-17 შენიშვნა)	(735,395)	(630,741)	(674,563)	(634,402)
სხვა ვალდებულებები (მე-10 შენიშვნა)	(30,612)	(34,328)	(30,612)	(34,328)
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (მე-20 შენიშვნა)	(520,146)	(475,320)	(520,146)	(475,320)
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(1,286,153)	(1,140,389)	(1,225,321)	(1,144,050)

სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული იყო შემდეგი მეთოდები და დაშვებები:

- ▶ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, სავაჭრო დებიტორული დავალიანება, სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას, ამ ინსტრუმენტების მოკლევადიანი ხასიათის გამო;
- ▶ ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე გრძელვადიანი სესხები და გადასახდელი ანგარიშები კორექტირდება სამართლიანი ღირებულების მისაღებად საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების მიხედვით ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების შესაბამისი თარიღისთვის;
- ▶ ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე გრძელვადიანი სესხები უახლოვდება თავიანთ საბალანსო ღირებულებას;
- ▶ ყველა ის ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულებაც გაცხადებულია, ფასდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მესამე დონით. სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში ცვლილება 2018 წლიდან არ მომხდარა.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

21. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(დ) სამართლიანი ღირებულებები (გაგრძელება)

ჯგუფს საინვესტიციო ქონების ღირებულება შეფასებული აქვს სამართლიანი ღირებულებით ბასს (IAS) 40-ის შესაბამისად (26-ე შენიშვნა).

ლისტინგში არ შესული კაპიტალის ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელის გამოყენებით. შეფასება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს კონკრეტული დაშვებების გაკეთებას სამოდელო მონაცემების შესახებ, მათ შორის საპროგნოზო ფულადი ნაკადების, დისკონტირების განაკვეთის, საკრედიტო რისკის და არასტაბილურობის ჩათვლით. სხვადასხვა შეფასების ალბათობა ამ დიაპაზონის ფარგლებში შესაძლოა გონივრულად შეფასდეს და ისინი გამოიყენება ხელმძღვანელობის მიერ ლისტინგში არ შესული აქციონერულ კაპიტალში ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულების შეფასებაში. ამ კაპიტალის ლისტინგში არ შესული ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულების თანხა განისაზღვრა, როგორც უმნიშვნელო ღირებულების ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის და აღირიცხა ნულოვანი ღირებულებით (მე-11 შენიშვნა).

(ე) კაპიტალის მართვა

ჯგუფს არ აქვს კაპიტალის მართვის ოფიციალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს კაპიტალის საკმარისი ბაზის შენარჩუნებას, რომ დააკმაყოფილოს ჯგუფის საოპერაციო და სტრატეგიული მიზნები.

22. პირობითი ვალდებულებები

(ა) ვალდებულებები საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიმართ

2008 წელს ჯგუფმა მონაწილეობა მიიღო და გაიმარჯვა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ გამოცხადებულ ტენდერში ქვეყნის რეგიონებში სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული 19 გაზგამანაწილებელი კომპანიის პრივატიზაციასთან დაკავშირებით. ამ კომპანიების შესასყიდად გადახდილმა თანხამ 100,000 აშშ დოლარი შეადგინა. რეგიონული გაზგამანაწილებელი კომპანიების შესყიდვის შედეგად ჯგუფს დაეკისრა შემდეგი ვალდებულებები: საქართველოს რეგიონებში ბუნებრივი აირის 150,000 ახალი მომხმარებლისთვის წვდომის მინიჭება, 40,000,000 აშშ დოლარის ინვესტიციის ჩადება გაზგამანაწილებელი სისტემის განვითარებაში საქართველოს ტერიტორიაზე და შესყიდვის დღეს გაზგამანაწილებელი კომპანიებისგან გადმოცემული 15,851 ლარის დავალიანების გასტუმრება.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

22. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

(ა) ვალდებულებები საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიმართ (გაგრძელება)

2013 წლის 25 მარტს ჯგუფმა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს წარუდგინა ანგარიში და ანგარიშგება იმის თაობაზე, რომ მას პრივატიზაციის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ყველა ვალდებულება შესრულებული ჰქონდა. 2013 წლის 19 დეკემბერს საქართველოს მთავრობამ გამოსცა დადგენილება, რომლის მიხედვითაც საინვესტიციო ვალდებულება გაიზარდა 250,000,000 აშშ დოლარამდე, ხოლო დამატებითი აბონენტების რაოდენობა - 250,000-მდე. 2014 წლის 8 დეკემბერს საქართველოს მთავრობამ და ჯგუფმა გააფორმეს შეცვლილი ხელშეკრულება საინვესტიციო ვალდებულების 250,000,000 აშშ დოლარამდე, ხოლო გაზგამანაწილებელ ქსელთან დამატებით მისაერთებელი აბონენტების რაოდენობის 250,000-მდე გაზრდის თაობაზე. გაზრდილი ვალდებულებების შესრულების ვადა განისაზღვრა ხელშეკრულების გაფორმებიდან სამი წლიანი პერიოდით. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფმა შეასრულე ვალდებულება და 2018 წლის 27 თებერვალს მიიღო დადასტურების წერილი სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოსგან.

(ბ) სხვა საგადასახადო პირობითი ვალდებულებები

ჯგუფს აქვს დარიცხული ანარიცხები, ხელმძღვანელობის ყველაზე ზუსტ შეფასებებზე დაყრდნობით. საქართველოს საგადასახადო და საბაჟო კანონმდებლობა ექვემდებარება სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციებს, და შესაძლოა ხშირი იყოს ცვლილებები. ხელმძღვანელობის მიერ ჯგუფის ოპერაციებთან და საქმიანობასთან დაკავშირებული კანონმდებლობის აღქმა შეიძლება ექვემდებარებოდეს დააყენონ შესაბამისმა სახელმწიფო ორგანოებმა. ამის გამო კომპანიას შეიძლება დაეკისროს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები.

ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის ხელმძღვანელობა აფასებს თავის საგადასახადო პოზიციას და განიხილავს იმ გარიგებებს, რომლებიც შეიძლება ექვემდებარებოდეს საგადასახადო ორგანოებმა. როდესაც ამის ალბათობა მაღალია, ჯგუფი ქმნის შესაბამის ანარიცხებს. ხელმძღვანელობის შეფასებით, საგადასახადო რისკი, რომელიც არ აკმაყოფილებდა ანარიცხების შექმნისთვის საჭირო კრიტერიუმებს, 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის არ არის არსებითი.

(გ) გაცემული გარანტიები

2019 და 2018 წლებში ჯგუფმა გააფორმა საგარანტიო შეთანხმებები მისი დაკავშირებული მხარის სასარგებლოდ. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ გარანტიებზე რეზერვის შექმნა არ არის სავალდებულო, რადგან ვალდებულების შესრულებლობის (დეფოლტის) რისკი უმნიშვნელოა. ღია საგარანტიო ხელშეკრულებები 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის:

ვალდებულების მქონე მხარე	დაფარვის ვადა	2019	2018
შპს „საქორგაზი“	2020 წლის 26 ივლისი	10,000	–

ჯგუფს ფულადი სახსრების გადინება გაცემული გარანტიებიდან არ ჰქონია.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

22. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

(ე) სხვა პირობითი ვალდებულებები

2017 წლის 26 ივნისს შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმმა“ თბილისის საქალაქო სასამართლოსგან მიიღო სარჩელი და თანდართული დოკუმენტაცია, რომლის მიხედვითაც ნავთობპროდუქტების არარეზიდენტი მომწოდებელი „ინტერპრაიმ კორპორეიშენი“ მოითხოვდა 19,423,000 აშშ დოლარის გადახდას 2013 და 2014 წლებში მიწოდებულ პროდუქტში 2013 წლის 06 დეკემბერს გაფორმებული #IP-SOCAR/12/13/07 ხელშეკრულების თანახმად. 2017 წლის 4 ივლისს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმმა“ თბილისის საქალაქო სასამართლოში შეიტანა განცხადება იმის თაობაზე, რომ ზემოაღნიშნული ხელშეკრულების თანახმად, მხარეებს შორის ნებისმიერი დავა უნდა განხილულიყო ლონდონის საერთაშორისო საარბიტრაჟო სასამართლოს („LCIA“) მიერ. 2017 წლის 5 ივლისს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმმა“ მიიღო თბილისის საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომლის მიხედვითაც თბილისის საქალაქო სასამართლო წყვეტდა საქმის წარმოებას „ინტერპრაიმ კორპორეიშენის“ სარჩელზე და მას გადასცემდა ლონდონის საერთაშორისო საარბიტრაჟო სასამართლოს. „ინტერპრაიმ კორპორეიშენმა“ თბილისის საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება (რომლითაც სასამართლომ ინტერპრაიმ კორპორეიშენის სარჩელი განსახილველად არ მიიღო) სააპელაციო სასამართლოში გაასაჩივრა. ამ უკანასკნელმა გააუქმა თბილისის საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება და სარჩელი განსახილველად დაუბრუნა თბილისის საქალაქო სასამართლოს. 2018 წლის 9 თებერვალს პირველი მოსამზადებელი სხდომა დაიგეგმა თბილისის საქალაქო სასამართლოში, რომელიც გადაიდო და დღეის მდგომარეობით ზუსტი დრო არ არის ცნობილი. „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმს“ მიაჩნია, რომ სარჩელი არ არის გამყარებული ფინანსური არგუმენტით შემდეგი ფაქტორების გამო:

„სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმს“ აქვს გადახდის დამადასტურებელი დოკუმენტაცია, რომლითაც მტკიცდება, რომ მას გადახდილი აქვს კრედიტორული დავალიანების 16,780,000 აშშ დოლარი და დარჩენილი აქვს დაუფარავი 2,643,000 აშშ დოლარი.

2013 წლის 06 დეკემბრით დათარიღებული #IP-SOCAR/12/13/07 ხელშეკრულების მე-8 მუხლის თანახმად, მყიდველმა („სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმ“) უნდა გადაიხადოს ფასი მას შემდეგ, რაც პროდუქტი გაიყიდება შიდა ბაზარზე და მყიდველი სრულად მიიღებს პროდუქტის საფასურს; ამ ფაქტზე დაყრდნობით, „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმს“ მოლაპარაკებები აქვს გამართული ინტერპრაიმ კორპორეიშენთან იმის თაობაზე, რომ დარჩენილი დავალიანება გაიქვითოს დებიტორებისგან მიუღებელ თანხებთან, რომლებზეც პროდუქტები შეთანხმებისამებრ გაიყიდა.

„სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმს“ მიაჩნია, რომ აქვს ყველა საჭირო რესურსი და შესაძლებლობა, რომ დაიცვას თავისი პოზიცია მოლაპარაკებების პროცესში ან, თუ საჭირო გახდება, სასამართლოში ან საარბიტრაჟო განხილვისას.

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

23. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

(ა) ოპერაციები ხელმძღვანელობასთან

ჯგუფის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა 2019 წელს 7 პირისგან შედგებოდა (2018 წ.: 6 პირი). 2019 წელს მათ მიერ მიღებული ანაზღაურების ჯამი 3,753 ლარს შეადგენდა (2018 წ.: 2,768 ლარი) და მოიცავდა ხელფასებსა და თანამშრომელთა სხვა სარგებელს.

(ბ) ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციები საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებთან

	2019	2018	ვალდებულებები მიმართ/(-გან)	
			2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
გაყიდვები				
შპს „შავი ზღვის ტერმინალი“	3,212	3,529	312	37
„სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენის ჯგუფი“	63,443	58,971	27,679	35,398
„სოკარის წარმომადგენლობა საქართველოში“	1,116	806	45	45
სოკარის გაზის ექსპორტ-იმპორტი	219,553	246,021	91,722	78,520
	287,324	309,327	119,758	114,000
ნავთობპროდუქტების, ბუნებრივი აირის და სხვა საქონლის შესყიდვა				
სოკარის მარკეტინგული და საოპერაციო განყოფილება	232,063	246,767	(31,572)	(45,370)
სოკარის გაზის საოპერაციო განყოფილება	728,773	581,874	(287,707)	(216,314)
სოკარის გაზის ექსპორტ-იმპორტი	152,847	108,489	(97,486)	(52,765)
სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენის ჯგუფი	52,143	35,900	(21,128)	(12,847)
შპს „სოკარ ოვერსიზ“	29,624	–	1,616	–
სოკარის წარმომადგენლობა საქართველოში	391	5,127	(295)	(740)
	1,195,841	978,157	(439,804)	(328,036)
ფასს (IFRS) 16-ის საფუძველზე აღრიცხული იჯარები (კომპანია, როგორც მოიჯარე				
სოკარის წარმომადგენლობა საქართველოში	2,323	–	18,220	21,313
სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენის ჯგუფი	356	–	2,790	2,853
	2,679	–	21,010	24,166

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

23. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

(გ) სესხები

	საპროცენტო ხარჯი 2019 წ.	საპროცენტო ხარჯი 2018 წ.	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის
მიღებული სესხები				
მშობელი კომპანია (მე-17 შენიშვნა)	10,880	11,930	129,031	112,740
„EVENTUS GENERAL TREIDING FZE“ (მე-17 შენიშვნა)	369	–	16,802	15,130
შპს „სოკარ ოვერსიზ“ (მე-17 შენიშვნა)	2,345	6,447	157,528	144,942
„სოკარის წარმომადგენლობა საქართველოში“	–	157	–	–
	13,594	18,534	303,361	272,812

24. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ

მართვის მიზნებისთვის ჯგუფი დაყოფილია ბიზნეს-ერთეულებად თავისი პროდუქტებისა და მომსახურებების მიხედვით და აქვს შემდეგი სამი სეგმენტი, რომელთა ანგარიშგებასაც ახდენს:

- ▶ ნავთობპროდუქტების სეგმენტი, რომელიც ახდენს ნავთობპროდუქტების იმპორტსა და გადაყიდვას საცალო და საბითუმო მომხმარებლებზე ბენზინგასამართი სადგურების და ნავთობბაზების მეშვეობით და სწევს მასთან დაკავშირებულ მომსახურებას. ეს სეგმენტი ასევე მოიცავს ბუნებრივი აირის მიყიდვას ავტომანქანების მფლობელებისთვის ავტოგასამართ სადგურებზე;
- ▶ ბუნებრივი გაზის სეგმენტი, რომელიც ახდენს ბუნებრივი გაზის იმპორტსა და განაწილებას იურიდიულ და ფიზიკურ პირებზე საქართველოს რეგიონებში გაზგამანაწილებელი ქსელის მეშვეობით და სწევს მასთან დაკავშირებულ მომსახურებას;
- ▶ სხვა სეგმენტი, რომელიც მოიცავს გაყიდვებს ბენზინგასამართი სადგურების მაღაზიებში, უსაფრთხოების მომსახურებას და სხვა მცირემასშტაბიან ოპერაციებს.

ხელმძღვანელობა აკვირდება ბიზნეს ერთეულების საოპერაციო შედეგებს განცალკევებულად, რათა გადაწყვეტილება მიიღოს სახსრების განაწილებასა და შედეგების შეფასებაზე. ამა თუ იმ სეგმენტში მიღწეული შედეგები ფასდება საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება-ზარალის მიხედვით და კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული საოპერაციო მოგების ან ზარალის შესაბამისად. თუმცა, ჯგუფის დაფინანსება (ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯებისა და ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლის ჩათვლით) და მოგებიდან გადასახადები იმართება ჯგუფის დონეზე და არ ნაწილდება საოპერაციო სეგმენტებზე.

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(გაგრძელება)

24. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

საოპერაციო სეგმენტებს შორის გარიგებები ძირითადად ხდება საბაზრო ფასით, ისევე როგორც მესამე პირთან ტრანზაქციებისას, ან სისტემატურად შესაბამისი კანონმდებლობის მიხედვით.

2019	ნავთობ- პროდუქტები	ბუნებრივი აირი	სხვა	გაქვითვები	კონსოლიდი- რებული
შემოსავალი					
გარე მომხმარებლები	661,535	1,114,766	18,503	–	1,794,804
სეგმენტებშორისი	1,322	4,946	4,946	(11,215)	–
სულ შემოსავალი	662,857	1,119,712	23,449	(11,215)	1,794,804
გაუნაწილებელი ერთეულები					
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი					579
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები					(62,702)
წლის ზარალი	(58,417)	(15,178)	(17,535)	–	(91,130)
სულ აქტივები	371,912	1,044,979	792,796	(925,298)	1,284,389
სულ ვალდებულებები	686,649	895,730	312,566	(513,051)	1,381,894
2018	ნავთობ- პროდუქტები	ბუნებრივი აირი	სხვა	გაქვითვები	კონსოლიდი- რებული
შემოსავალი					
გარე მომხმარებლები	741,358	789,672	15,172	–	1,546,202
სეგმენტებშორისი	2,567	4,266	8,189	(15,022)	–
სულ შემოსავალი	743,925	793,938	23,361	(15,022)	1,546,202
გაუნაწილებელი ერთეულები					
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი					966
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები					(47,247)
წლის (ზარალი)/მოგება	(31,532)	6,347	(26,863)	–	(52,048)
სულ აქტივები	385,628	953,752	771,635	(925,793)	1,185,222
სულ ვალდებულებები	641,165	789,928	274,051	(513,547)	1,191,597

ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი და ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული ხარჯი არ ნაწილდება ცალკეულ სეგმენტებზე, რადგან საბაზისო ინსტრუმენტები იმართება ჯგუფის დონეზე. სეგმენტებს შორის შემოსავლები, ხარჯები, აქტივები და ვალდებულებები გაიქვითება მათი კონსოლიდაციისას და აისახება „გაქვითვების“ სვეტში.

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

25. არაფულადი ოპერაციები

საოპერაციო, საინვესტიციო და საფინანსო საქმიანობები, რომლებიც არ საჭიროებს ფულადი სახსრების ან მათი ეკვივალენტების გამოყენებას 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის იყო:

	2019	2018
მომრაობა გადავადებული გადახდის პირობით შესყიდულ ძირითად საშუალებებში	(32,123)	(71,509)
მთავრობისგან გრძელვადიანი გადავადებული გადახდის პირობებით შესყიდული ძირითადი საშუალებები	44,835	9,185
სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებაზე დარიცხული ფინანსური ხარჯი	2,482	387
გრძელვადიან აქტივებზე გადახდილი ავანსების მოძრაობა	–	(52)
ძირითადი საშუალებების რეკლასიფიკაცია საინვესტიციო ქონებად (მე-9 შენიშვნა)	–	432

26. საინვესტიციო ქონება

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის საინვესტიციო ქონება 18,046 ლარის ოდენობით შედგებოდა მიწისა და შენობა-ნაგებობებისგან, რომლებიც მიღებულია დებიტორებისგან და ჯგუფი არ აპირებს მის გამოყენებას ბიზნესსაქმიანობისთვის. საინვესტიციო ქონება სამართლიანი ღირებულებით ფასდება. სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის შემდგარი ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში. შეფასება ჩაატარა ჯგუფის წარმომადგენელმა. გამოყენებულია შეფასების საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის მიერ რეკომენდებული შეფასების მოდელები და შეფასება შეესაბამება ფასს (IFRS) 13-ის პრინციპებს. საინვესტიციო ქონების შეფასება მიეკუთვნება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მესამე დონეს. საინვესტიციო ქონების შესაფასებლად გამოყენებულია საბაზრო შედარებითი და შემოსავლის მეთოდები.

საბაზრო შედარებითი მეთოდი

ეს მეთოდი გულისხმობს შეფასების ობიექტის პირდაპირ შედარებას სხვა ობიექტთან, რომელიც გაიყიდა ან აღრიცხულია გაყიდვის რეესტრში. ღირებულების კორექტირება ხდება შემდეგის გათვალისწინებით (რიგითობა პრიორიტეტულობის მიხედვით არის მოცემული):

1) დაფინანსების პირობები; 2) გაყიდვის პირობები; 3) საბაზრო პირობები; 4)

ადგილმდებარეობა; და 5) ფიზიკური მახვენებლები.

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

26. საინვესტიციო ქონება (გაგრძელება)

შემოსავლის მიდგომა

შემოსავლის მეთოდი არის შეფასების მეთოდი, რომელსაც შემფასებლები და უძრავი ქონების ინვესტორები იყენებენ შემოსავლის მომტანი უძრავი ქონების შეფასებისას. იგი ეყრდნობა მოლოდინის წინაპირობას, ანუ მოსალოდნელ სამომავლო სარგებელს. ამ მეთოდის თანახმად, ქონების ღირებულება ფასდება იმის მიხედვით, თუ სავარაუდოდ რა შემოსავლის წარმოქმნა შეუძლია ქონებას. შემოსავლის კაპიტალიზაცია მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს გარდაქმნის დღევანდელ ღირებულებად, ბაზრით განსაზღვრული „კაპიტალიზაციის ნორმით“ წმინდა საოპერაციო შემოსავლის „კაპიტალიზების“ გზით. კაპიტალიზაციის ნორმა წარმოადგენს ინვესტიციაზე უკუგების კოეფიციენტს. მას იყენებენ უძრავი ქონების ინვესტორები, როგორც საბაზრო მონაცემს იმისათვის, რომ განსაზღვრონ, რამდენი უნდა გადაიხადონ უძრავ ქონებაში.

27. აუდიტორის გასამრჯელო

	2019	2018
გასამრჯელო ჯგუფის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისთვის	377	352
სხვა მარწმუნებელი მომსახურების დანახარჯები	262	244
სხვა პროფესიული მომსახურების დანახარჯები	46	43
სულ გასამრჯელო და დანახარჯები	685	639

2019 წელს სხვა აუდიტორების და აუდიტორული ფირმების ანაზღაურება სხვა პროფესიონალურ მომსახურებებთან მიმართებაში 304 ლარს (2018 წ.: 304 ლარი) შეადგენდა, დღგ-ის გარეშე.

28. ცვეთა

	2019	2018
ძირითადი საშუალებების ცვეთის დარიცხვა (მე-9 შენიშვნა)	35,271	31,247
გამოყენების უფლების მქონე აქტივების ცვეთის ხარჯი (მე-10 შენიშვნა)	9,773	–
	45,044	31,247

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

29. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2020 წლის იანვარში გაფორმდა ხელშეკრულება ჩვენი ჯგუფის სტრუქტურის ცვლილების შესახებ. „EVENTUS GENERAL TRADING FZE“ ყიდის თავის აქციებს „სოკარში“ და, მხარეების მიერ ვალდებულებების შესრულების შემდეგ, ჯგუფის სტრუქტურა იქნება შემდეგი: „სოკარი“ - 91,835% და „Intersun Holding FZCO“ - 8,165%.

კორონავირუსის (COVID-19) ეპიდემიის აფეთქების შედეგად ქვეყანაში საგანგებო მდგომარეობა გამოცხადდა, რომელსაც უარყოფითი გავლენა ჰქონდა ყველა საქმიანობაზე. ამასთან, ხელისუფლებამ მოახდინა 19,000 ლარის სუბსიდირება ჯგუფში „სოკარ გაზის“ მომხმარებლებისთვის. ჩვენ კორონავირუსის (COVID-19) გავრცელებას ჯგუფისთვის საბალანსო უწყისის შემდგომ შეუცვლელ მოვლენად მივიჩნევთ.

მმართველობის ანგარიშგება

სოკარ ენერჯი ჯორჯია

**ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს
კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული
ანგარიში**

სს „სოკარ ენერჯი ჯორჯიას“ ხელმძღვანელობასა და აქციონერებს.

ჩვენ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2020 წლის 1 ივლისს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავვიტარებია წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი,
შპს „იუაი საქართველოს“ სახელით

30 სექტემბერი 2020

EY

**Building a better
working world**

EY LLC
Kote Abkhazi Street, 44
Tbilisi, 0105, Georgia
Tel: +995 (32) 215 8811
Fax: +995 (32) 215 8822
www.ey.com/ge

შპს იუაი
საქართველო, 0105 თბილისი
კოტე აფხაზის ქუჩა 44
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822
www.ey.com/ge

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

სს „სოკარ ენერჯი ჯორჯიას“ ხელმძღვანელობასა და აქციონერებს.

ჩვენ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2020 წლის 1 ივლისს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩაგვიტარებია წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- ▶ მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- ▶ მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2020 წლის 30 სექტემბერი

სარჩევი

1. საქმიანობის მიმოხილვა	3
2. ორგანიზაციული სტრუქტურა	5
3. საკადრო პოლიტიკა	5
4. ჯგუფის განვითარების გეგმები	6
5. ჯგუფის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები	6
6. დამატებითი განმარტებები ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ	6
7. კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა	7
8. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები	8
9. კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა	9
10. პერიოდის შემდგომი მოვლენები	9

1. საქმიანობის მიმოხილვა

შპს „სოკარ ენერჯი ჯორჯია“ (შემდგომში „სოკარი“ ან „კომპანია“) ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის მიხედვით წარმოადგენს შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებას, რომელიც დაარსებულია და მოქმედებს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. სოკარის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, 300 არაგველის ქ. 24.

სოკარ ენერჯი ჯორჯიას აქციონერები არიან:

- აზერბაიჯანის რესპუბლიკის სახელმწიფო ნავთობის კომპანია (შემდგომში „მშობელი კომპანია“) – 75.505%
- Intersun Holding FZCO – 8.165%
- EVENTUS GENERAL TRADING FZE – 16.33%

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სოკარ ენერჯი ჯორჯია ფლობს შემდეგ შვილობილ საწარმოებს (შემდგომში „ჯგუფი“):

შვილობილი კომპანია	წილობრივი მონაწილეობა	რეგისტრაციის ქვეყანა	სფერო
შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმი“	100%	საქართველო	ნავთობპროდუქტები
შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“	100%	საქართველო	ბუნებრივი გაზით კომუნალური მომსახურება
შპს „თელავგაზი“	100%	საქართველო	ბუნებრივი გაზით კომუნალური მომსახურება
შპს „სოკარ ჯორჯია სექიურითი“	100%	საქართველო	სხვა
შპს „ს მარკეტს“	100%	საქართველო	საცალო
შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმი სამტრედია“	75%	საქართველო	ნავთობპროდუქტები
შპს „ინდასტრი ჯორჯია“	100%	საქართველო	მშენებლობა
შპს „ობიექტი“	55%	საქართველო	ნავთობპროდუქტები
შპს „ინტერნეშნლ რელივეი ექსპედიშნ“	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
შპს „ყულევის ნავთობტერმინალი“	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „წყალტუბო გაზი“	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ბაღდადი გაზი“	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ხესტაფონი გაზი“	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „აბაშა გაზი“	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ზუგდიდი გაზი“	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ახმეტა გაზი“	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „დედოფლისწყარო გაზი“	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ხარაგაული გაზი“	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ჩოხატაური გაზი“	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ლაგოდეხი გაზი“	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ყვარელი გაზი“	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „საგარეჯო გაზი“	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „გურჯაანი გაზი“	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „სიღნაღი გაზი“	91.88%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ოზურგეთი გაზი“	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ლანჩხუთი გაზი“	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ჭიათურა გაზი“	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „ხობი გაზი“	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო
სს „პოტი ნეიჭურალ გაზ კომპანია“	100%	საქართველო	დროებით უმოქმედო

ჯგუფის მმართველობითი ორგანოებია სამეთვალყურეო საბჭო, გენერალური დირექტორი და აღმასრულებელი დირექტორი.

ჯგუფის ძირითადი საქმიანობაა:

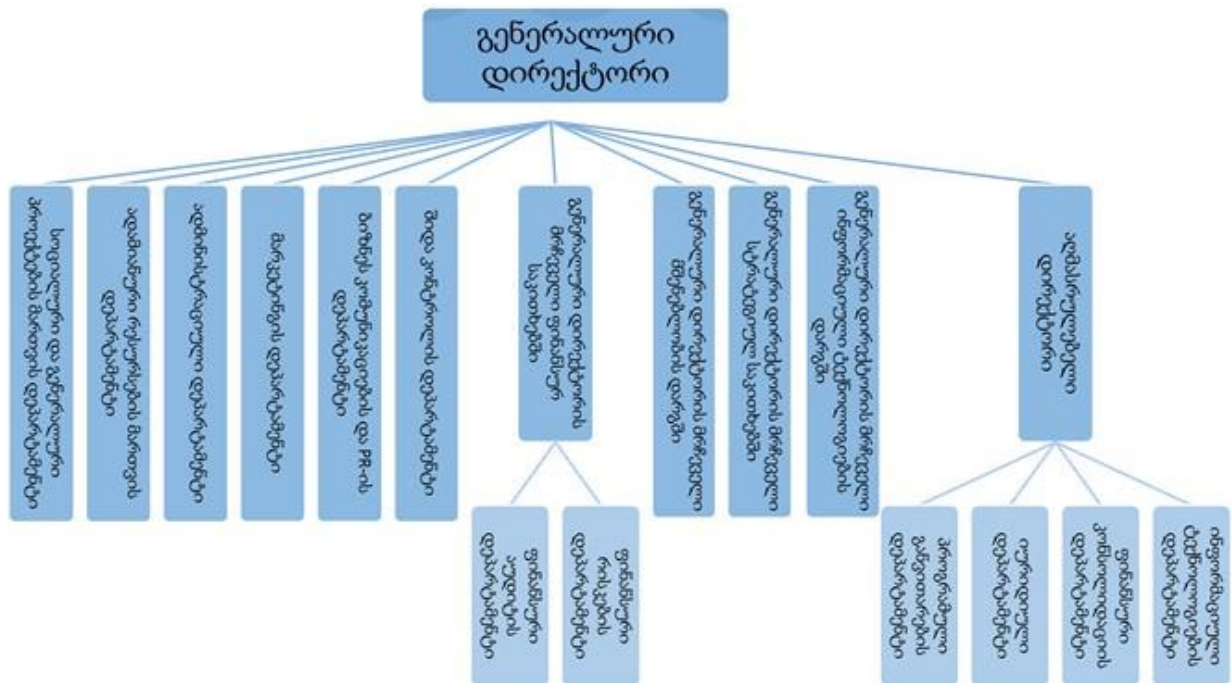
- ნავთობპროდუქტების იმპორტი და რეალიზაცია, როგორც საცალო ასევე, საბითუმო კლიენტებზე.
- ბუნებრივი აირის იმპორტი და გაზგამანაწილებელი ქსელის მეშვეობით მიწოდება იურიდიულ და ფიზიკურ პირებზე საქართველოს რეგიონებში.

ჯგუფის უმსხვილესი შვილობილი კომპანიებია: შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“ და შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმი“:

- შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“-ს ძირითადი საქმიანობაა ბუნებრივი გაზის მიწოდება საყოფაცხოვრებო და არასაყოფაცხოვრებო მომხმარებლებზე; ასევე, გაზის განაწილება საქართველოს რეგიონებში. 2019 წელს „სოკარ ჯორჯია გაზმა“ საკუთარ ქსელზე მიაერთა დაახლოებით 32,000 ახალი აბონენტი, წლის ბოლოსთვის კი აბონენტების ჯამურმა რაოდენობამ 463,000-ს მიაღწია. მომხმარებლებს ემსახურება 44 სერვისცენტრი 5 რეგიონში.
- შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმი“-ს ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს ნავთობპროდუქტების იმპორტი და მათი საცალო და საბითუმო რეალიზაცია. შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმი“ საქართველოს მასშტაბით ოპერირებს 115 ავტოგასამართი სადგურით და 16 კლიენტთა მომსახურების ცენტრით. ამ სადგურების ნაწილი არის ჯგუფის მფლობელობაში, ხოლო ნაწილი იჯარითაა აღებული. შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმი“ არის ინდუსტრიის ერთ-ერთი ყველაზე მსხვილი მოთამაშე და ბაზრის ლიდერი, რომელიც საქართველოში ფუნქციონირებს 2006 წლიდან.

2. ორგანიზაციული სტრუქტურა

“სოკარ ენერჯი ჯორჯია“-ს მართავს გენერალური დირექტორი, რომელიც ანგარიშვალდებულია სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე. ჯგუფში შემუშავებულია ცენტრალიზებული მართვის სტრუქტურა:

„სოკარ ენერჯი ჯორჯია“-ში მომუშავე თანამშრომლები მომსახურებას უწევენ შვილობილ კომპანიებს და ჩართული არიან მართვის პროცესებში.

3. საკადრო პოლიტიკა

2019 წელს ჯგუფში დასაქმებულთა რაოდენობა შეადგენდა 4,571 ადამიანს.

ჯგუფი მუდმივად ზრუნავს თანამშრომლების პროფესიულ განვითარებაზე. შემუშავებულია საბონუსე სისტემა, რომლის საფუძველზეც თანამშრომლის მიერ გაწეული ეფექტური, ხარისხიანი და შედეგიანი სამუშაო პირდაპირ აისახება მისი ანაზღაურების მოცულობაზე.

ჯგუფი უზრუნველყოფს თანამშრომლებს ჯანმრთელობის დაზღვევით და კვებით. თანამშრომელთა მოტივაციის გაზრდის მიზნით პერიოდულად ტარდება სხვადასხვა სახის აქტივობები და წამახალისებელ კონკურსები.

ჯგუფში მუდმივად ტარდება კვალიფიკაციის ასამაღლებელი ტრენინგები და სემინარები.

ჯგუფის სპეციფიკიდან გამომდინარე, პრიორიტეტულია თანამშრომელთა უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვა.

4. ჯგუფის განვითარების გეგმები

ჯგუფი ორიენტირებულია მუდმივ განვითარებაზე. ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულების გაფორმებისა და საქართველოს ენერგეტიკულ გაერთიანებაში გაწევრიანების შემდეგ, ჯგუფის სამომავლო გეგმებშია, შეასრულოს დირექტივები, რომელიც გაიწერება ენერგეტიკული სექტორისა და გარემოსდაცვითი მიმართულებით.

ჯგუფი აქტიურად გეგმავს განვითარის ელექტრო ტრანსპორტის დასამუხტი ინფრასტრუქტურა, გააფართოვოს მაღაზიათა ქსელი - “ვეიმარტის” - ქვეყნის მასშტაბით.

5. ჯგუფის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

2018 წელი		
დასაქმებულთა საშუალო რაოდენობა	შემოსავალი	აქტივების ჯამური ღირებულება
4,637	1,546,202,000	1,219,550,000
2019 წელი		
დასაქმებულთა საშუალო რაოდენობა	შემოსავალი	აქტივების ჯამური ღირებულება
4,571	1,794,804,000	1,284,389,000

6. დამატებითი განმარტებები ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ

2019 წელს ჯგუფის მთლიანმა შემოსავალმა შეადგინა 1,794.80 მილიონი ლარი რაც 2018 წელთან შედარებით 16.1%-ით მეტია.

2019 წლის ბოლოს ჯგუფის მთლიანი აქტივების ღირებულებამ შეადგინა 1,284.40 მლნ ლარი, რაც 5.3%-ით მეტია ვიდრე 2018 წლის ბოლოს.

2019 წლის განმავლობაში ჯგუფის მთლიანი ვალდებულებები გაიზარდა 12.7%-ით და წლის ბოლოს შეადგენს 1,381.90 მლნ ლარს.

2019 წელს ჯგუფის EBITDA (მოგება/ზარალი საგადასახადო, ცვეთის, ამორტიზაციის და საპროცენტო ხარჯებამდე) იყო 16.62 მლნ ლარი.

ჯგუფის საოპერაციო მოგება 2019 წელს იყო 20.99 მლნ ლარი.

7. კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა

„სოკარის“, როგორც ჯგუფის, ერთ-ერთი მთავარი ღირებულება ადამიანებსა და გარემოზე ზრუნვაა. ჯგუფის სოციალური აქტივობები მოიცავს კულტურულ, სპორტულ, ინფრასტრუქტურულ და საქველმოქმედო პროექტებს.

გარემოზე ზრუნვა

რეგიონებში ინტენსიური გაზიფიცირებების დაწყებამდე ხდებოდა ხეების უკონტროლო ჭრა, რაც ამძიმებდა ეკოლოგიურ ფონს. გაზიფიცირება ხელს უწყობს ტყის საფარის შენარჩუნებას და დადებითად მოქმედებს ეკოსისტემაზე. კვლევის მიხედვით, ეს ფაქტი მომხმარებლების სრულ უმრავლესობას სიმპათიით განაწყობს „სოკარის“ მიმართ.

ამავე კვლევის მიხედვით, მოსახლეობა დადებითად აფასებს „სოკარს“ და აზერბაიჯანს, როგორც სტაბილურ პარტნიორს, რომელმაც ენერგოკრიზისის დროს გამოიყვანა საქართველო მძიმე სოციალური და პოლიტიკური მდგომარეობიდან.

„სოკარის“ ჯგუფის მიერ განხორციელებული სხვა სოციალური პროექტები:

კულტურა

სოკარისა და საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს მჭიდრო და ხანგრძლივი თანამშრომლობით მრავალი პროექტი შეიქმნა. ჯგუფი დიდ ინვესტიციებს დებს კულტურული მემკვიდრეობის რესტავრაციაში და მხარს უჭერს სხვადასხვა მუსიკალურ ფესტივალს. აღსანიშნავი პროექტებია:

- საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრომ და „სოკარმა“ ხელი მოაწერეს თანამშრომლობის მემორანდუმს, რომლის ფარგლებშიც „სოკარი“ CHECK IN GEORGIA-ს პარტნიორი გახდა.
- „სოკარი“ არის ელექტრონული მუსიკის ფესტივალების 4GB-ის და OPEN AIR-ის მხარდამჭერი.
- 2012 წელს მარნეულში „სოკარის“ მხარდაჭერით გაიხსნა სასწავლო ცენტრის შენობა - ჩაის სახლი. სასწავლო ცენტრში მარნეულის, ბოლნისის, გარდაბანისა და დმანისის რაიონების ახალგაზრდებს ქართულ, ინგლისურ და ფრანგულ ენას უფასოდ შეასწავლიან. სასწავლო ცენტრში არის ასევე ჭადრაკის, ცეკვისა და ხალიჩების ქსოვის კურსები.
- „სოკარის“ წარმომადგენლობის დაფინანსებით განხორციელდა გამოჩენილი აზერბაიჯანელი მწერლის, დრამატურგის, განმანათლებლისა და საზოგადო მოღვაწის, მირზა ფათალი ახუნდოვის სახლ-მუზეუმისა და სამხატვრო გალერეის მშენებლობა-რესტავრაცია თბილისში. კულტურის კომპლექსს, ახუნდოვ ჰაუსს, წილად ხვდა საუკეთესო საზოგადოებრივი ნაგებობის წოდება.
- „სოკარი“ არის ინტელექტუალური შოუს - „რა? სად? როდის?“ - სპონსორი.

სპორტი

სოკარი უკვე 14 წელია მხარს უჭერს ქართულ სპორტს და მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს მის განვითარებაში. ჯგუფი არის საქართველოს რაგბისა და ფეხბურთის ახალგაზრდული ნაკრებების, ასევე ჭადრაკის ფედერაციის ოფიციალური სპონსორი. კერძოდ:

- საქართველოს ფეხბურთის U19 ნაკრების სპონსორი.
- საქართველოს რაგბის U20 ნაკრების სპონსორი.
- საქართველოში ჭადრაკის ფედერაციის გენერალური სპონსორი.

ინფრასტრუქტურა

ჯგუფს დიდი წვლილი მიუძღვის საქართველოს ინფრასტრუქტურის განვითარებაში. „სოკარმა“ შექმნა ქვეყანაში ერთ-ერთი ყველაზე დასამახსოვრებელი არქიტექტურული ნაგებობები და სტრატეგიული მნიშვნელობის კომპლექსები. კერძოდ:

- რუის-ურბნისის მრავალფუნქციური კომპლექსი.
- სოკარისა მულტიფუნქციური კომპლექსი თბილისი-რუსთავის გზაზე.
- სოკარისა და მაკდონალდსის ერთობლივი ობიექტი ბათუმში.
- ჰეიდარ ალიევის სახელობის პარკები და რეკრეაციული ზონები თბილისსა და რუსთავში.

ქველმოქმედება

სოკარი ზრუნავს ქვეყანაში სოციალურად დაუცველ მოსახლეობაზე და განათლების დონის ამაღლებაზე. წლების მანძილზე ჯგუფი აღიარებულია, როგორც სოციალური პროექტების უმსხვილესი ინვესტორი და ახორციელებს შემდეგ საქველმოქმედო ღონისძიებებს:

- ბუნებრივი აირი სოციალურად დაუცველ ხანდაზმულებსა და ბავშვთა სახლებს.
- ბუნებრივი აირი ოკუპირებული ტერიტორიების გამყოფ ხაზთან მდებარე სოფლების მოსახლეობას.
- ბუნებრივი აირი საქართველოს ტერიტორიაზე არსებულ სხვადასხვა რელიგიური კონფესიების ყველა ობიექტს.
- სტუდენტების სწავლის დაფინანსება.
- საქველმოქმედო ფონდის - ნატურის ხე - გენერალური სპონსორობა. ფონდი 2014 წლიდან აფინანსებს ბავშვების მკურნალობას საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ.

8. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

ყველაზე მნიშვნელოვანი რისკია ლარის გაუფასურება და შესაბამისად, არასტაბილური ფასები. აღნიშნული რისკების შესამცირებლად ჯგუფი მუდმივად აკეთებს რეორგანიზაციას, კადრების გადამზადებას და ხარჯების ოპტიმიზაციას.

9. კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა

ჯგუფის ერთ-ერთი მთავარი მიმართულებაა ციფრული ტექნოლოგიების განვითარება, რომლის საშუალებითაც ხდება დანახარჯების ოპტიმიზაცია და შესაბამისად, მიღწეული შედეგების გაუმჯობესება.

სამუშაო პროცესებში აქტიურად ახალი ტექნოლოგიების გამოყენება: ხოლო ცნობადობისა და ლოიალური მომხმარებლების გაზრდის მიზნით აქტიურად იყენებს სოციალურ ქსელსა და ვებ-გვერდებს.

10. პერიოდის შემდგომი მოვლენები

კორონავირუსის პანდემიის (COVID-19) ბოლო დროს განვითარებული მოვლენების გამო, მრავალმა ქვეყანამ, მათ შორის საქართველომ, საკარანტინო ღონისძიებები გაატარა, რომელსაც მნიშვნელოვანი გავლენა ჰქონდა ბაზრის მონაწილეთა ბიზნეს საქმიანობების დონესა და მასშტაბებზე. მოსალოდნელია, რომ თავად პანდემიამ და მისი შედეგების შესუსტებისთვის გატარებულმა ღონისძიებებმა იმოქმედონ სხვადასხვა მრეწველობაში მოღვაწე კომპანიების საქმიანობებზე. კომპანია პანდემიას აფასებს როგორც არაკორექტირებად მოვლენას ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ, რომლის რაოდენობრივი გავლენა მოცემული მომენტისთვის ვერ შეფასდება ნდობის სათანადო ხარისხით.

მიუხედავად იმისა, რომ კორონავირუსის გავრცელებას ჯერ არ უმოქმედია კომპანიის საქმიანობაზე, 2020 წლის მარტის შემდეგ მნიშვნელოვანი არასტაბილურობა დაფიქსირდა საფონდო, საქონლის და ვალუტის ბაზრებზე. ასევე უნდა აღინიშნოს, რომ COVID-19-ის მეორე ტალღის შემთხვევაში, განუსაზღვრელობის მაღალი დონის გამო, ეკონომიკასა და კომპანიის საქმიანობაზე მისი ფაქტობრივი გავლენის შეფასება რთულია.

გიორგი ჯაფარიძე
აღმასრულებელი დირექტორი

30 სექტემბერი, 2020

9. კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა

ჯგუფის ერთ-ერთი მთავარი მიმართულებაა ციფრული ტექნოლოგიების განვითარება, რომლის საშუალებითაც ხდება დანახარჯების ოპტიმიზაცია და შესაბამისად, მიღწეული შედეგების გაუმჯობესება.

სამუშაო პროცესებში აქტიურად ახალი ტექნოლოგიების გამოყენება: ხოლო ცნობადობისა და ლოიალური მომხმარებლების გაზრდის მიზნით აქტიურად იყენებს სოციალურ ქსელსა და ვებ-გვერდებს.

10. პერიოდის შემდგომი მოვლენები

კორონავირუსის პანდემიის (COVID-19) ბოლო დროს განვითარებული მოვლენების გამო, მრავალმა ქვეყანამ, მათ შორის საქართველომ, საკარანტინო ღონისძიებები გაატარა, რომელსაც მნიშვნელოვანი გავლენა ჰქონდა ბაზრის მონაწილეთა ბიზნეს საქმიანობების დონესა და მასშტაბებზე. მოსალოდნელია, რომ თავად პანდემიამ და მისი შედეგების შესუსტებისთვის გატარებულმა ღონისძიებებმა იმოქმედონ სხვადასხვა მრეწველობაში მოღვაწე კომპანიების საქმიანობებზე. კომპანია პანდემიას აფასებს როგორც არაკორექტირებად მოვლენას ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ, რომლის რაოდენობრივი გავლენა მოცემული მომენტისთვის ვერ შეფასდება ნდობის სათანადო ხარისხით.

მიუხედავად იმისა, რომ კორონავირუსის გავრცელებას ჯერ არ უმოქმედია კომპანიის საქმიანობაზე, 2020 წლის მარტის შემდეგ მნიშვნელოვანი არასტაბილურობა დაფიქსირდა საფონდო, საქონლის და ვალუტის ბაზრებზე. ასევე უნდა აღინიშნოს, რომ COVID-19-ის მეორე ტალღის შემთხვევაში, განუსაზღვრელობის მაღალი დონის გამო, ეკონომიკასა და კომპანიის საქმიანობაზე მისი ფაქტობრივი გავლენის შეფასება რთულია.

გიორგი ჯაფარიძე
აღმასრულებელი დირექტორი

30 სექტემბერი, 2020